

א"י קלט (מזרח חדש)
 עתון יומי בלתי מסלתי בשפה ההגוינית
 העורכת: ד"ר ג' מרטון
 העורך האחראי: ד"ר ש'
 המד"ל: מורה חדש בע"מ "הארץ" רח' הנגב 11.

XIV. SVFOLYAM שנה כ"ד
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHON DEZSO
 Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Hanegev 11. — POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31977.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד והעורך הראשון:
 Dr. MARTON ERNŐ ד"ר ג' מרטון

Ben Gurion megérkezett Stockholmba

Ben Cvi elnök váratlanul kijött Luddra, hogy elbúcsúzzon a miniszterelnöktől

Stockholm, (Itim, IFP). — Dávid Ben Gurion miniszterelnök és kísérete tegnap este, svéd idő szerint 6 óra 32 perckor megérkezett a stockholmi repülő-

terre és ezzel megkezdte körútját a skandináv államokban. A repülőtéren népes hivatalos küldöttség várta Tage Erlander miniszterelnök, valamint Osten Uden külügyminiszter vezetésével. Ott volt Arje Aroch Izrael stockholmi nagykövete, valamint Finnország, Norvégia és Izland nagykövetei és a svéd zsidó hitközségek népes küldöttsége.

A miniszterelnök vigyázott állásban hallgatta végig a két állam himnuszát, majd ellépett a svéd királyi testőrség diszszázada előtt. A két miniszterelnök és kíséretük a repülőtér fogadótermébe mentek azután, a-

hol államföket és miniszterelnököket fogadnak és itt Erlander miniszterelnök bemutatta Ben Gurionnak a svéd közélet vezetőit. Az újságírók politikai kérdéseket akartak intézni a miniszterelnökhöz aki azonban ezeket elhárította. Dávid Ben Gurionnak sikerült azonban baráti hangulatot teremteni az újságírókkal és felajánlotta, hogy inkább ő tesz fel nekik kérdéseket, majd megígérte, hogy a hét folyamán tartandó hivatalos sajtófogadásokon fog válaszolni a kérdéseikre.

Ezt követően a két miniszterelnök egy autóban indult el a repülőtérrel 50 kilométerre fekvő fővárosba, ahol a vendégek a Grand Hotelben szálltak meg. Arje Aroch nagykövete este intim vacsorát adott a miniszterelnök tiszteletére.

Dávid Ben Gurion hivatalos megbeszélései ma kezdődnek. Dél előtt Erlander miniszterelnökkel, utána pedig Uden külügyminiszterrel tárgyal és szerdán este részt vesz a svéd kormány által tiszteletre adott fogadásokon.

Búcsúztatás a luddi repülőtéren

Dávid Ben Gurion miniszterelnök tegnap délelőtt indult skandináviai látogatására. A miniszterelnöket, aki négy hét leforgása alatt öt ország, Svédország, Norvégia, Finnország, Dánia és Izland hivatalos vendége lesz, felesége, Paula asszony, lánya dr. Ránána Lesem, politikai titkára, Jicchák Návon, katonai adjutáns Chájim Ben Dávid ezredes, valamint Smuel Ben Dor, a külügyminisztérium nyugateurópai osztályának igazgatója kísérik. A miniszterelnök és kísérete az El Al rendes Zü-

rich-amszterdami járatán közlekedő repülőgépen indult el és Amszterdamból skandináv repülőgépen folytatja útját Stockholmba. Ben Aroch tábornok, az El Al vezérigazgatója kísérte fel az illusztris utasokat a repülőgépre.

A miniszterelnöket az állam valamennyi méltósága búcsúztatta.

Váratlanul kikerkezett a repülőtérre Jicchák Ben Cvi államelnök és neje, hogy elbúcsúzzanak a miniszterelnöktől,

hár ez nem protokoll-szerű kötelességük. Jelen volt

Kádís Lauz, a Kneszet elnöke, a kormány valamennyi itthon tartózkodó tagja, Dávid Horovitz, a Bank Jisráel kormányzója, Mordechaj Namir tel-avivi polgármester, a Hisztadrut és a Mápaj vezetőgárdája, Cvi Cur tábornok vezérkari főnök és a vezérkar minden tagja, a diplomáciai testület, valamint a miniszter-

Rusk erélyesen követeli Moszkvától a berlini lövöldözések beszüntetését

Amerikai mentőkocsi készenlétben áll a határfalnál — Amerika a berlini parancsnokok konferenciáját sürgeti

Washington, (IFP, UPI, Reuter). — Dean Rusk amerikai külügyminiszter tegnap magához kérte Dobrynin szovjet nagykövetet, akit erélyesen felkért, továbbítsa kormányának az Egyesült Államok határozott követelését, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a véres incidensek megakadályozására Berlinben. A külügyminiszter különösen azt az esetet hangsúlyozta ki, amelynek során pénteken egy német fiatalember a berlini fal mellett elvérzett. A beszélgetés keretében Rusk megismételte a Nyugatnak azt a javaslatát, hívják össze a négy megszálló nagyhatalom parancsnokait annak meg tárgyalására, hogyan lehet enyhíteni a városban uralkodó feszültségen.

Az amerikai külügyminisztérium szövegére a találkozás után kijelentette az újságíróknak, hogy Rusk nem tett említést Dobryninnel a keletnémet menekülteknek nyújtandó orvosi segélyről. A szöveg rámutatott arra, hogy a Szovjetunió már néhány-szor elutasította a Nyugatnak június 25-ikén tett azt a javaslatát, hogy a négy berlini parancsnok megbeszélésre üljön össze és igyekezzen csökkenteni a feszültséget. A nyugati nagykövetek washingtoni bizottsága tegnap este összeült, hogy a berlini kérdéssel tárgyaljon.

Dobrynin, aki szívélyes mosolyra is ismeretes az újságírók körében, ezúttal komoly és feszült arcifeljézéssel ment be a külügyminiszterhez és távozott onnan a 17 perces beszélgetés után. A nagykövet nem akart válaszolni a kérdésekre és csak annyit mondott, hogy „a jelenlegi berlini helyzetről” tárgyaltak.

Albert Weston tábornok, a nyugatberlini amerikai csapatok parancsnoka hétfő este nem volt hajlandó fogadni Taraszov ezredes, a szovjet csapatok helyettes parancsnokát. Az amerikai szöveg közölte ezután, hogy Taraszov ezredes tiltakozni akar, mert nyugatberlini polgárok kövé dobálták meg a szovjet katonai autóbust. Weston tábornok azt üzent a szovjet ezredesnek, hogy már két alkalommal hívta meg a szovjet csapatok parancsnokát a berlini helyzetről való tárgyalásra, ő azonban ezt minden esetben visszautasította.

Tegnap délután a szövetséges parancsnokságának székhelyén a három nyugati parancsnok fogadta Willy Brandt nyugatnémet polgármestert, akivel főleg arról tárgyaltak, hogyan volna lehetséges orvosi segítséget nyújtani keletnémet lakosoknak, akiket a keletnémet rendőrok megsebesi-

tenek, amikor az akarnak szólni Nyugatra. Megtárgyalták a legutóbbi Nyugat-Berlinben rendezett tiltások kérdését is. Ezt megelőzőleg Weston tábornok négyszemközt folytatott megbeszélést Willy Brandt-tal.

Ugy látszik ezen megbeszélések eredményeképpen, az amerikai parancsnokság

betegszállító kocsit idéző a határra. A kocsi 6 óra 35 perckor érkezett a Friedrich-strassei keresztutódé-hez. A mentőautó rendelkezése, hogy segítséget nyújtson esetleges sebesültséknél.

Nyugati megfigyelők nem tartják lehetetlennek, hogy a keletberlini hatóságok ne fogják engedni a betegszállító kocsikat, ha azokat egyenruhás amerikai katonák vezetik. A szövetséges katonáknak joguk van közlekedni Kelet-Berlinben. Ha azonban az amerikai mentőkocsik keletnémet sebesülteket fognak felvenni, a város keleti részében lévő kórházba kell szállítaniok.

A kedde virradó éjféltől után 1 órakor, csaknem háromezer nyugatberlini (Folytatás a 8-ik oldalon)

Bagdad, (Reuter) — Az iraki kormány tegnap tiltakozott négy török lőhajós repülőgéppel „barbár” támadása ellen, amely egy iraki pilóta halálát okozta, — közölte tegnap az Iraqi Times. A tiltakozó jegyzék megemlíti, hogy 1958 óta a török repülőgépek gyakran sértik meg az iraki felségterületet. Ugyanezokról az ankarai sajtó azt jósolja, hogy rövidesen megszűnnek a repülőincidensek a török-iraki határon. A lapok kihangsúlyozzák a török hatóságok elhatározását, hogy megszüntetik a légi őrzásokat a határon.

A kurdok szovjet repülőgépeket vetettek be

Egyébként tegnap az a hír terjedt el, hogy a lázadó kurdok szovjet repülőgépeket vetettek be, melyeket technikusokkal együtt kaptak Moszkvától. Az iraki kereskedelmiügyi miniszter tegnap a sajtónak adott közleményben azt adta tudtul, hogy a török hatóságok eltávolították iraki áru átszállítását Törökországon. Főként Sairának szóló árpa és marhaszállítmányról van szó.

Meghalt Rosner Miklós a HOH országos főtitkára

Lapzártakor kaptuk a megdöbbentő hírt: Rosner Miklós, a HOH országos főtitkára meghalt. Este 10 órakor várták őt az Opera kávéházban testvérei, akikkel találkozója volt ott. Mikor sógora, Farkas Tibor látta, hogy a meg határozott időpontban az egyébként pontos Rosner Miklós nem jelenik meg, átszaladt hozzá a közelben lévő lakására, a Hájárkon utca 61 szám alá. A garzonlakás tölgyfaajtájának üveglakán, mikor benézett, megdöbbenéssel vette észre, hogy a fürdőszobából két láb látható. Segítségét hívott és feltörték az ajtót. A szörnyű kép arról tanuskodott, hogy Rosner Miklós borotválkozás közben hirtelen összeesett és meghalt lakásának fürdő-

szobájában. Minden jel szerint szívizominfarctus érte. Percek alatt értesítették a rokonokat és a barátokat, akik rohantak a nagyon se retett Rosner Miklós lakására.

Rosner Miklós 33 éves volt, Kassán született és alijázásáig újságíróként működött Csehszlovákiában. 1949-ben alijázott és néhány évvel ezelőtt a magyar júsúvban oly sok társadalmi munkát végző Rosner Miklóst a HOH országos főtitkárává választották meg.

Rosner Miklós nőten volt, három Tel Avivban élő testvére: Farkas Berta, Millstock Magda és Nir Ada gyászolja. Temetésének időpontját ma fogják megállapítani.

Sziriából tüzeltek a kinereti rendőrségi motorosra

Háon kibucnál a traktorokra lőttek az arabok — Nem történt sebesülés

Tel Aviv. (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). — A sziriakak tegnap reggel néhány hónapos szünet után újra incidens provokáltak a Kineret keleti partján és hadállásaik két helyen is tüzet nyitottak izraeli területre.

Az egyik incidens Hjn Gevtől északra, az El Kurzi-i hadállásoknál zajlott le, amelyek gépfegyvertűzet nyitottak egy izraeli rendőrségi motorosra, amely körülbelül 150 méternyire volt a parttól. Sebesülés nem történt és az izraeli motoros a tüzet nem is viszonozta. Mint emlékeztetés, ez év tavaszán az emlékezetes nukleár ellenakciót az izraeli hadsereg amiatt hajtott végre, mert a sziriakak borzatosan molesztálták a rendőrségi motorosokat és 8 rendőrt megöltek, kettőt pedig megsebesítettek. Abban az időben Izrael az UNO útján a sziriakak tudomására hozta, hogy semmiképpen sem mond le a motoros őrzőterükről.

A másik incidens Hjn Gevtől délre lévő Háon kibuc térségében zajlott le, ahol a sziriakak tüzet nyitottak az ott szántó traktorokra. A tüzet itt sem viszonozták és senki nem sebesült meg. Háon kibuc az izraeli fennhatóság alá tartozó semlegesített zónában van és a sziriakak egy bizonyos keskeny sávon belül kifogás tárgyává teszik az izraeli mezőgazdasági és

országfelépítési munkálatsokat. Az izraeli hatóságok tegnap az incidens után panaszt tettek a fegyverszüneti bizottságnál és ennek nyomán az UNO megfigyelők lefolytatták a helyszíni vizsgálatot. El Kurszi térségében egyébként az UNO megfigyelő állomást létesített és a tegnap reggeli lövöldözést a megfigyelők minden valószínűség szerint láthatták is.

Nem tudni még, hogy az incidens lokális jellegű-e, vagy pedig a sziriakak újra próbára akarják tenni az izraeli ellenállást a Kineretben és annak térségében. Röviddel azután, hogy az

incidens vizsgáló UNO megfigyelők eltávoztak, dél után 5 órakor a sziriak állások ismét gépfegyvertűzet indítottak a traktorra, amely munkája folytatására indult Tel Kacir mellett. A tüzelés csak rövid ideig tartott és a páncélos traktor folytatta munkáját, de 6 órakor a sziriak állások ismét heves tüzet zúdítottak a traktorra és a környező földekre. Ezúttal gyújtógyölköket is használtak, amelyek meztűzést okoztak Tel Kacir mellett. Ezen újabb provokációra az izraeli oldalról is tüzzel válaszoltak és a lövöldözés egy óra hosszat tartott. Izraeli oldalon senki sem sebesült meg.

Nem engedélyezték az antifasiszta gyűlést a Trafalgar-téren

Elutasították a „Sárga csillag” szervezet kérését

London, (Reuter). — Az angol hatóságok nem adtak engedélyt a „Sárga csillag” elnevezésű antifasiszta mozgalomnak, hogy szeptember 1-én a Trafalgar téren gyűlést tartson a náci lengyelországi betörésének huszonharmadik évfordulójára. A gyűlésen fel akarták húzni a sárgacsillagos zászlót, amelyet egy antifasiszta tiltakozó gyűlésen a rasszizmus elleni küzdelem szimbólumává minősítettek. A mozgalom tagjai petíciókat akarnak beterjeszteni az utcákon gyűjtött aláírásokkal az angol kormányhoz, amelyben azt követelik, hogy hozzon törvényt a fajgyűlöletnek büntselekményre való minősítéséről.

A közmunkügyi minisztérium szövegére a következőképpen indokolta a kérés visszautasítását: „Ugyanolyan okból utasítottuk vissza ezt az engedélyt, mint amiért a három fasiszta mozgalom, a nemzeti szocialista párt, az egységmozgalom, valamint az angol nemzeti párt gyűléseit nem adtuk engedélyt.”

A minisztérium hivatalos jelentése a következőképpen hangzik: „A legutóbbi hetekben történtek után, a közmunkügyi miniszter úgy döntött, nem volna helyes gyűlések megtartását engedélyezni olyan időpontban, amikor sokszáz látogató és sétáló fog tartózkodni a téren.”

AS A LEGKÖZELBBI KÖZEL ÉLVAGOTT AZ ORSZÁGBAN

HAIFA FELOSZLATJA a vágóhídi szövetkezeteket

A város saját kezelésébe veszi a vágást és hűsfeldolgozást

Haifa. (Az Uj Kelet társaságától.) — A haifai városi vezetésnek tegnap ülésén elhatározták, hogy feloszlatják a haifai vágóhídi működő összes kooperatívákat, érdekszövetkezeteket és cékeket. A határozat értelmében a városi saját kezelésébe veszi a vágást, a hűsfeldolgozást, a szállítást, szoros együttműködésben a rabbátussal.

Egyidejűleg a városi vezetés intézkedett a földművelési miniszterhez, amelyben a vágóhídi működő 25 nagykereskedők, szövetkezetek és közvetítők megegyeztek a városi vezetésrel, hogy a vágóhídi működést átveszi a városi vezetés, a hűsfeldolgozást, a szállítást, szoros együttműködésben a rabbátussal.

Az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumtól és az egészségügyi miniszteriumtól a városi vezetés a hűsfeldolgozást, a szállítást, szoros együttműködésben a rabbátussal.

NEM ENGEDÉLYEZIK új gyümölcsösök ültetését

Az ültetvények bőségesen fedik a szükségletet

A jövő esztendőben az országban nem növelik az almát, a körte, a barack és a banán ültetvényeket, ugyanakkor az étkezési szőlő további ültetését engedélyezik. Ezeket a korlátozásokat a gyümölcsértékesítő tanács hozta meg, amely megállapította, hogy az ország jelenlegi gyümölcsültetvényei bőségesen elegendőek és az elkövetkező két évben mintegy huszezer tonna gyümölcs terem majd az országban.

A sajtókonferencián, amelyet tegnap tartottak az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban, a gyümölcsértékesítő tanács vezetői elmondották, hogy mintegy 42 ezer dunámon termesztik az országban almát, hetezer dunámon fiatal körteültetvény van, amelynek a fele már gyümölcsöt hoz. A 6.500 dunámon beültetett őszibarack negyven százaléka már termést hoz, a hetezer dunámon mészis területen 15 százaléka hoz gyümölcsöt. Tízezer dunámon termesztik az országban szőlőt és az egész területen már meg is terem ez a gyümölcs. Étekezési szőlőt negyvenezer dunám területen ültettek el és ezek közül 15 ezer új venyige.

Ezidén huszezer tonna étkezési célokat szolgáló szőlőt hoztak piacra, a tavalyi 29 ezerrrel szemben. A fogyasztók júniusban átlagosan 90 agoráért kapták meg.

Németország nem adja ki Lemmerdinget

Roma. (STA) — Heinrich Lemmerding, SS-divízió parancsnok, akit a háború után a francia katonai bíróság incontinentiam halálra ítélt, most a nyugat-németországi Düsseldorfban ülhet fel, ahol állítólag hamarosan idő óta tartózkodik. Lemmerdinget annak idején 100 francia állampolgár meggyilkolásával vádolta a francia bíróság. A francia kormány a volt SS parancsnok felfedezése után az összes terhelő adatokat eljuttatta a nyugat-németországi ügyészséghez, hogy ennek révén Lemmerding kiszolgáltatását érje el. Belfentések szerint a gyilkos SS parancsnok Franciaországnak való kiszolgáltatása elé többrendbeli akadályok gördülnek. Egyrészt a nyugat-német törvények maguk is tiltják a politikai vétséggel vádolt bűnözők kiszolgáltatását, másrészt pedig Nyugat-Németország nem folytathat tárgyalást olyan vádlott, vagy elítélt ügyben, akinek a követendő eljárás a négy nagyhatalom között Párisban 1955-ben elfogadott egyezmény határozza meg.

gyasztott húst minden mászárós közvetítő nélkül szállíthassa el egyenesen a hűtőházakból.

A haifai kereskedők szervezete örömmel üdvözölte a városi vezetésnek ezt a határozatát.

A városi vezetés modern hűtőházak építését és megfelelő szállítóeszközök kiutaztatását is tervezi.

Az árturista meglépett „Sugar Candy” 900 fontjával

Gladys Ward táncosnő, aki egy jaffai éjjeli mulatóban Sugar Candy néven szerepel, tegnap a telavivi központi rendőrséghez fordult azzal a panaszával, hogy egy angol turista 900 fontot csalt ki tőle.

A táncosnő elmondta, hogy megismerkedett egy Joseph Stave nevű férfivel, aki angol turistaként ma-

tatkozott be neki és foglalkozására nézve bankárnak mondta magát. A negyvenéves férfinak sikerült a szép barnabőrű táncosnő bizalmába férkőznie, aki azt kérte tőle, hogy 900 fontot váltson be valutára, mert rövidesen elhagyja az országot és szüksége lesz rá.

A turista vállalkozott rá, hogy a 900 fontért, amit gondjaira bízott a táncosnő, valutát vásárol, de a pénz átvétele után rövidesen eltűnt. A telavivi rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során kiderült, hogy Joseph Stave egy előkelő telavivi szállodában, ahol hosszabb ideje lakott, nagy összeggel maradt adós. A rendőrségnek az a gyanuja merült fel, hogy a turista több hasonló ügybe keveredett bele.

Óriás-szivarral fogadták a hazatérő Churchillt

London. (Reuter.) — Sir Winston Churchill volt angol miniszterelnök tegnap széles mosollyal a száján, elhagyta a kórházat és visszatért lakására. A 87 éves, törhetetlen energiájú államférfi vidáman integetett a nagy közönségnek, amely a tisztelőre összegyűlt és egy óriási méretű szivarral kedveskedett neki.

Churchill tele volt élettel és jókedvvel, amikor 54 napi kezelés után elhagyta a kórházat, ahová Monte Carloban történt balesete után vitték. Eltört csipőcsontját sikerült összeilleszteni és komolyabb következmények nélkül meguszott egy kisebb trombózt, valamint tüdőgyulladást. Lord Morgan, a volt miniszterelnök háziorvosa, aki betege kíséretében volt, a következőket mondotta: „Nagyon boldog vagyok. Sir Winston botalt jární is tud.”

A kórház előtt több mint kétezer londoni polgár lelkesedett, amikor Churchill tolszéken kihozták a Middelsex kórházból a betegszállító kocsiába, amely lakására szállította.

A tengerbe zuhant egy braziliai utasgép

38 utas megmenekült — 18 halálos áldozat

Rio de Janeiro. (Reuter.) — A braziliai repülővállalat DC-8 típusú óriásrepülőgépe, közvetlenül a felszállás után lángborult és a tengerbe esett. A gép 101 utasa közül 13 vízbefullt, a többieket a kórházba vitték, ahonnan hamarosan haza is szállították őket, minthogy egyikük sebesülése sem volt komoly. Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

A repülőgép Londonba és Párisba készült 92 utassal és 9 főnyi személyzettel. A pilóta és első tisztje megmenekültek, de az egyik stewardess halálát lelte. Az egyik nőutasnak sikerült kiúsznia a partra, de ott összeesett és meghalt. A karján vitte öthónapos gyermekét, aki életben maradt.

„Nemcsak párhüség, hanem képesség is kell hivatalok betöltéséhez”

A magyar kommunista párt új irányelveit Budapest. (Reuter.) — A magyar kommunista párt központi bizottsága legutóbbi ülésén, amelyen elhatározta Rákosi és Gerő kizárását a pártból és Kiss Károlyt kizárta a politikai bizottságból, a határozatok hosszú sorát hozta a párt jövőbeni útjáról. Az egyik érdekes irányelv leszögezi, hogy különböző funkciók betöltésénél nemcsak az illető párhüségét, hanem képességeit és munkaerőjét is figyelembe kell venni.

Az őszi üléseken a pártkongresszus tárgyalásai számára szolgáló irányelvek leszögezik, hogy a szocialista építőmunka következő fázisában csökkenteni fog az állam szerepe, míg a népi és közszervezetek egyre több feladatot vesznek át, amelyeket eddig az állam végzett.

lést kérte az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumtól.

Ami a munkásokat illeti, a városi vezetés intézkedett a haifai Híszadruhoz, amelyben kérte a vágóhídi dolgozó összes munkások jogainak biztosítását, beleértve a szövetkezetek tagjainak és dolgozóinak jogait is.

Végül a város tanács egy különleges bizottságot fog kinevezni a vágóhídi felmerült összes problémák kivizsgálására.

Az utasok közül 18-an meghaltak, 38-an megmenekültek.

A szerencsétlenség áldozatát elvitték a kórházba, ahol a kórházban tartották, ahol a kórházban tartották, ahol a kórházban tartották.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

Az áldozatok között van egy kéthónapos csecsemő és egy szovjet állampolgár.

HIREK

AZ UJ KELETT
ELŐFIZETÉSI DIJA
HAVONTA 5.80 FONT
Tel-Aviv. POB 831.
Fiókkiadóhivatalok
HAIFA:
Schapira 13. Tel. 2458.
JERUZSALEM:
Javec-u. 7. Tel. 26046.

Kongó alelnöke Kirját Gátont. A volt Francia-Kongó helyettes elnöke, Stephen Csicsell és hitvese, akik jelenleg országnélküliek, tegnap reggel a Láchis övezetben és Kirját Gátont járták. A város északi kapujában a vendégeket A Méir, a láchisi körzet megyefőnöke és Jozsef Kohen, a helyi tanács titkára fogadta. A vendégeknak megmutatták az övezet fejlődését, jelenlegi létesítményeit és mind azt, amit hat esztendő alatt elért. Kirját Gát utcai végigsétáltak a vendégek, majd Askelonba és Asdodba folytatták útjukat.

* Temesváriak országos találkozója. Augusztus 28-án kedden délután 5 óratól „Panoráma” teraszán megrendezik a hagyományos temesvári országos találkozót, melynek célja összehozni az újonnan jötteket a vátikkal.

— Bezárt a bét-semesi szörnygyár. A bét-semesi húsz munkást foglalkoztató szörnygyár tegnap bezárt a kapuit. A gyár, amely két éve működik, azért kényszerült megszüntetni a termelést és elbocsátani munkásait, mert — mint tulajdonosa, M. Bittermann kifejtette, — nem tudta a pénzügyterhelés által okozott károkat elviselni. Bittermann szerint az exportálás során érték csökkenések és különböző védővámok tették lehetetlenné üzemének további munkáját. Az üzem tulajdonosa egyébként hajlandó végkielégítést fizetni elbocsátott munkásainak.

— Rabbít neveztek ki a jeruzsálemi Hadassza körházba. Tegnap a jeruzsálemi Hadassza körházban ünnepélyes külsőségek között iktatták be Jakov Rákovszki rabbint, aki a gyógyintézet lelkipásztori teendőit fogja betölteni. Az ünnepélyes beiktatáson résztvett Zorach Wahrhaftig vallásügyi miniszter, Jicchák Rafael egészségügyi alminiszter és több közéleti személyiség. Rafael kifejtette, hogy ez a precedens kezdetét jelenti további gyógyintézetek rabbiállításának létesítésére.

KERESKEM BAJTARSAIMAT, akikkel 8/3 kassa munkásszázában együtt voltam 1949 októbertől 1944 végéig, a felszabadulásig (Kisvárdá, Erdély, Ukrajna). Krausz Sándor, Askelon. Kupát Cholim 8.

— A városi gettóállítás hivatalos emléknappja Amerikában. Washingtonból jelentik: Az amerikai kongresszus tegnap határozatot fogadott el, amelyben felkéri Kennedy elnököt, nyilvánítsa az 1963. április 21-ikét a városi gettó emléknappjává, megemlékezésül a gettó zsidóságának pártatlan hősiességére. A határozati javaslatot a szenátus már augusztus 9-án jóváhagyta és tegnap, miután azt a képviselőház is megszavazta, a Fehér Házba került, hogy az elnök aláírásával véglegesítse. A határozat azt is kifejezi, hogy a városi gettó létezésének szabadság szellemének hősi megnyilvánulása volt.

FÉRFI, AKI HOZZAVALÓ FEDESÉGET, NŐ, AKI HOZZAVALÓ FÉRJET KERES,
boldogságát megtalálja általunk:
„OSER VOSER”
Tel-Aviv, Karl Netter 6.
Tel. 62328, d. u. 4—9-ig.

— A belzi rebe halálának évfordulója. Tegnap délután a jeruzsálemi belziesziva épületében több ezer belzi chászid gyűlt egybe, hogy megemlékezzen az öt évvel ezelőtt Aharon Rokach belzi rebéről. Több száz chászid külföldről érkezett erre az alkalomra és a nap folyamán ezrek ke-resték fel a cádik sírját. Este ezerszemélyes vacsorát rendeztek, amelyen a legértékesebb belzi chászidok vettek részt és az asztalfőn ott ült „Berenyü” Rokach, a belzi rabbiszék várományosa.

— Ujra megindul a tengeri halászat. A tengeri halászflootta kéthónapi szünet után megkezdte a halászatot — közli a földművelésiügyi miniszterium halászat-osztálya. Minden esztendőben megtartják ezt a kéthónapos szünetet, amikor a javításokat hajtanak végre a hajókon és felkészülnek az őszi évadra. A halászflootta 16 egységből áll és 120 halász vesz részt a munkában.

JÓ REGGELT az
AMCOR SCHICK
villanyborotvájával

Terjeszti: AMPA

— Lefogták egy názáreti kommunista vezetőt. Tiznap az adminisztratív fogvatartást rendelt el tegnap az északi kerület katonai parancsnoka Szalim Kaszemi ellen, aki az arab munkások kongresszusának elnöke volt és egyike a názáreti kommunista vezetőknek. Szalim Kaszemet az esti órákban tartóztatta le a rendőrség és bezárította a börtönbe. A rendőrség szóvivője mindaddig megtagadta az adminisztratív fogvatartás megindokolását.

— Lopás a Wingate intézetben. „Sportfelszerelést loptak” című augusztus 20-i hírünkben a Wingate testnevelési főiskolában történt sportfelszerelési lopásról adunk hírt. A főiskola vezetősége annak a közlése kért fel bennünket a hírről kapcsolatban, hogy a négy tenisziértéke, amelyet ismeretlen tettesek elloptak, nem haladja meg a 250 fontot és hogy a lopás csak az éri történetét meg mert a játékosok az előírások ellenére a felszerelést a szabadban hagyták, ahelyett, hogy a főiskola szertárában helyezték volna el. Szerintük az ügyvel kapcsolatban a főiskolával szemben senki semmiféle köveletet nem támasztott.

Tolokocsin a chupa alá

Tel-avivi tudósítónk jelenti: Rendkívüli esküvő színhelye lesz ma este 7 órakor a natanajai Málbén aggokháza, ahol a 70 éves Pinchász Fraenkel áll a chupa alá az 58 éves Liesel Hirsch-sel. Helyesebben: tolokocsin jönnek, ugyanis mindketlen békák és csak tolokocsin tudnak közlekedni. A pár levelezés által ismerkedett meg, mert a vőlegény Natanján, a menyasszony pedig Haifán lakott. Liesel Hirsch cikkeket írt különböző lapokba és írásainak egyet-ni hangja és melegsége „csabította el” Fraenkelt. Az ifjú pár szépen berendezett szobát kapott nászajándékba a Málbén-tól.

* Tanuljon angolul! Gyorsan Szenczy tankönyvből, vagy fonetikus szótárból IL 2:50-ért. — Nyelvkönyvek, szótárak minden nyelven. „Hadash”, Hajarkon ötvenkilenc.

— A tengerbe zuhant két matróz. Haifáról jelenti az Uj Kelet tudósítója: Két matróz esett a tengerbe tegnap reggel az Akko teherhajó fedélzetéről, néhány perccel azután, hogy a hajó elhagyta a kikötő területét. Mindkét tengerész mentőcsónakkal húzták ki, majd a hajó orvosi segítségét kért a partról. Az egyik tengerészt orvosi rendeletre motorcsónakon visszahozták Haifára, a másik folytathatta útját.

— Ötvenézer ember látogatta Tel Aviv kultúrrendezvényeit. Július havában mintegy 15 ezer személy látogatta Tel Aviv városának nyári kultúrrendezvényeit és szeptember végéig a résztvevők száma el fogja érni az ötvenezret. A kultúrügyosztály, az ifjúsági és sportosztály július, augusztus és szeptember havában 30 koncertet, 25 filmbemutatót, 4 színházi előadást és 6 tömegszórakoztatást műsort rendezett. Legnagyobb a látogatók száma a jaffai körzetben, ahol számos rendezvény szabad ég alatt zajlott le.

Holland chaluco

Amsterdam. (IFP.) — Hollandiai chaluco indultak el tegnap Amsterdamból Izraelbe, 1955 óta első alkalommal. A kilenc fiúból és lányból álló csoport a Habonim szervezethez tartozik, amelynek összesen 17 tagja van. A többiek a jövő évben készülnek Izraelbe. A chaluco között hatan Mácubá kibucchoz csatlakoznak, míg hárman egyelőre Jeruzsálemben mennek és kurzusokon fognak részt venni.

Löbl Helén ázkárája

Megható gyászúrnapség keretében zajlott le a Kirját Saul-i temetőben Löbl Helén ázkárája. Löbl Helén férjével, Löbl Mikszával, aki régi erdélyi vatikionista, négy évtizeddel ezelőtt vándorolt ki Amerikába, s azóta is a magyar-zsidó vatikionista tevékenység élvonalában állottak. Löbl Miksa, a Magyar Zsidók Világszövetsége titkára és a magyar vatikionista organizáció elnöke, az elhunyt pedig éveken keresztül a Hadassza magyar tagozatának elnöke volt. Egy évvel ezelőtt a magyar zsidók világkongresszusára érkezett és tragikus hirtelenséggel elragadta körülötte a környezetet.

Az ázkárán rokonai, barátai és tisztelői állottak körül könnyező sírját. Férje mondott Kádist és a liturgiát részt Szamek Jákóv főkántor intonálta. A gyászaktusban a Hitachdut Olej Hungaria országos központja és a Magyar Zsidók Világszövetsége népes kiildöttséggel képviseltette magát.

Az országok Ben Gu tást fog rál köz rásban lanak fe kivil az teléket és a sk között a Jölesi i ok és m lunk. Né Svédorszá ke volt a levő korm mokratiku togatott. Svédorszá skandináv juk szárm és Izland tintető b tak velin

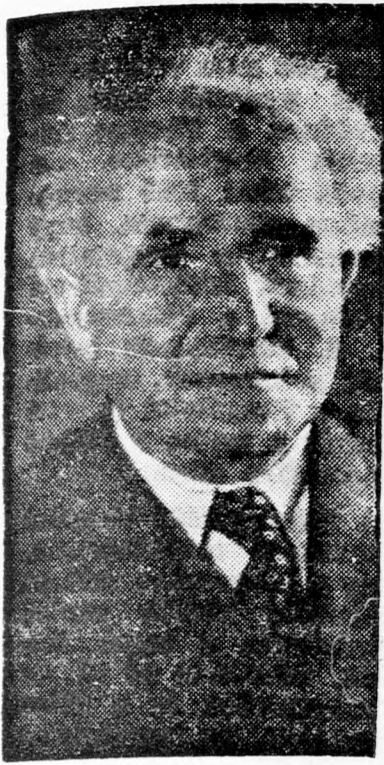
(CHER) kormány hogy a kol lésében az ére utaz két utasit dötségné tele ügyé lett kell a kiztánnal jeltjét k közgyülés alkalmábó ppen B

a je hej Nem min ban volt r merov je nak, aki a közzeti tar ból kárték títésével merov a jeppével Bár Giora utazott, h jöfelett h Hámerov utazó kollé vadállat ny és többora le értek a — amelyk on talált letok valós dászatra m és egyet m hők m hogy ez a sációnszámba a hiénákat hóbók ezen

Az újságokból

A miniszterelnök látogatása Északkeurópában

(HAAREC) A miniszterelnök látogatása a skandináv államokban az izraeli nép őszinte barátságának érzését viszi el ezekbe az államokba. Külön megnyugvást jelent számunkra a skandináv országokban való látogatás abból a szempontból is, hogy

csak az országok sem a klíma, sem a föld gazdagsága tekintetében ugyan nincsenek elkényeztetve a sorstól, mint ahogy mi magunk se vagyunk. Ezekkel az országokkal szemben tehát nem érezzük annyira a kicsinységet

érzetét, mint azt a nagyhatalmakkal szemben éreznünk szoktuk. Sok rokonságvan közöttünk és közöttük a biztonsági kérdések és a külügyi problémák tekintetében is. Majdnem mindegyiknek nagy erőfeszítéseket kell állandóan tennie, hogy az egyes nagyhatalmak árnyékában élve, a maguk függetlenségét megvédjék és fejlődésüket a maguk által elképzelt úton biztosítsák.

Semlegességük is erős fegyverkezéssel összekötött semlegesség a helyzet kényszerítő ereje írja ezt nekik elő, mindaddig míg a hidegháború a világ nagyhatalmai között tovább folyik. Aki a skandináv államok külügyi problémáit vizsgálja, az sokszor nagyon is izraeli légkörben érzi magát. Nagy fontossága van annak, hogy ezeknek a baráti országoknak a vezetői közelebről is megismerjék fájó problémánkat, nem tagadjuk, hogy az ilyenfajta látogatásoknak ez a legfontosabb szempontja. Mi reméljük, hogy Ben Gurion miniszterelnök utazása ezt a célt jól fogja szolgálni és hogy ez a küldetés, ugyan úgy, mint az eddigiek, csak áldást fog jelenteni Izrael jólété, biztonsága és nemzetközi presztízse számára is.

A miniszterelnök útja

(DAVAR) A skandináv országok, — amelyekben Ben Gurion most látogatást fog tenni — és Izrael között több vonatkozásban is különbségek állanak fenn. A barátságok kívül azonban szoros köztelket alkotnak közöttünk és a skandináv államok között a társadalmi és erkölcsi ideálok, amelyeket ők és mi is közösen vallunk. Nem véletlen, hogy Svédország miniszterelnöke volt az első hivatalban levő kormányfő, aki a demokratikus Izraelbe ellátogatott. Azonban nemcsak Svédország, de a többi skandináv állam is hozzájárul számunkra Finnországot és Izland szigetét, mindig tisztelettel barátságát mutatnak velünk szemben, nem-

csak a nyugalom, de a szűk sereg idején is. A miniszterelnök küldetése nem kimondottan politikai természetű, nem az a feladata, hogy megegyezéseket hozzon létre. Sokkal több emellett: Társadalmi vonatkozású és barátságos látogatás, pontosan olyan, mint amelyet az államelnök bonyolított le az elmúlt hetekben az afrikai államokban. És bár — a demokratikus berendezkedés koalíciós és opozíciós felosztását tekintve, — nagy különbség van az elnök és a miniszterelnök között, mégis reméljük, hogy utazásának eredményeivel politikai vonatkozásban is nemcsak a hívek, hanem az ellenfelek is meg lesznek elégedve.

Felleges elkötelezés

(CHERUT) A koalíciós kormány lapjai megírták, hogy a kormány a legutóbbi ülésén az UNO közgyűlésére utazó küldöttségének két utasítást adott. A küldöttségnek Algéria felvétele ügyében Algéria mellett kell szavaznia és Pakisztánnal szemben Ceylon mellett kell támogatni a közgyűlés elnökválasztása alkalmából. Ceylon ugyan éppen Bandanarejka asz-

szony miniszterelnöksége óta nem viselték velünk szemben tulságosan nagy barátsággal, azonban a jövőt tekintve biztosan jobban megérdemli támogatásunkat, mint a velünk szemben ellenséges Pakisztán. Egészen más a helyzet Algériát illetően. Egyelőre semmi reményünk sincs arra, hogy a Ben Bella és társai vezetése alatt álló kormányzat velünk szemben más vonalat fog követni, mint amelyet Nasser követ. Az algériai ideiglenes kormány egyes ténykedéséből ez világosan kitűnik. Hangok hallatszanak arról, hogy az algériai kormány megszakítja velünk a postásösszeköttetést. Az algériai kormány mindenestre még nem szögzte le végérvényesen a nemzetközi problémákkal kapcsolatos felfogását és nem ismerjük az Izraellel szemben kialakítandó felfogását sem.

Hienák a jerszalemi hegyekben

Nem mindennapi látványban volt része Joram Hámerov jerszalemi lakosnak, aki a „Háré Jehuda” körzeti tanács megbízásából kártékony állapotok pusztításával foglalkozik. Hámerov a koraesti órákban jerszalemi Nész Hárin és Bár Giora mosárok között utazott, amikor az utat egy jöffelett hiéna szelte át. Hámerov és az autóban utazó kollégái azonnal a vadállat nyomába eredtek és többórnyi lődözés után el is értek a hiéna odújához, — amelyeket azonban üresen találtak, miután az állatok valószínűleg esti vadászatra mentek. Az egyetem köréből körjárunk, mint a galuti zsidó, aki a „pórec” előtti hajlongásáért utólag rendszeresen csak korbácsütésekben és rugdosásokban részesül.

Soblen védői „habeas corpus” kérelemmel fordulnak a bírósághoz

London, (UPI, Reuter). Dr. Robert Soblen ügyvédjei a héten újabb kísérletet tesznek, hogy megakadályozzák deportálását Amerikába. A védőügyvédek ma felhatalmazást kérnek a bíróságtól, hogy habeas corpus kérvényt nyújthassanak be az angol belügyminiszter ellen. Amennyiben a felsőbb bíróság elutasítja ezt a kérést, a lordok házához fognak fellebbezni, amely szeptember 6-ikán új ismét össze.

Az Observer című nagybefolyású hetilap tegnap élesen bírálta az angol kormány magatartását Soblen ügyében, de Izrael ellen is azt a vádat emelte, hogy kivonja magát a felelősség alól.

Nem az angol kormány hibájából történt ugyan, hogy kénytelen dr. Soblen ügyével foglalkozni, de két ok is van a kormány

bírálatára. Az egyik az, hogy a kormány hajlandóságot mutatott a szokásos bírósági eljárás meggyorsítására, csakis azért, hogy kielégítse Amerikát, amely Soblen azonnali visszaküldését követeli. Ha jogi szempontból nem volt fontos, hogy Soblen beteg ember, akkor ugyanúgy annak sem szabad fontosságot tanusítani, hogy kommunista — írja a lap. — A bírálathoz más oka a belügyminiszternek az a döntése, hogy Soblent nemcsak kiutasítja, hanem Amerikába küldi, ahol ki kell töltenie büntetését. — „Amennyiben egyáltalán ok van arra, hogy valamóval küldjék, úgy Izraelbe kell küldeni, amely kivonta magát a felelősség alól azért, hogy egy Angliába induló gépre ültette” — írja az angol lap a tények némi elferdítésével.

UGANDA FÖLDMŰVELÉSI MINISZTERE IZRAELBEN

Tel Aviv, (Az Új Kelet tudósítójától) — M. Ngobi, Uganda földművelésügyi és kooperációsügyi minisztere szerdára virradó éjszaka, tiznapos hivatalos látogatásra az országba érkezett. Az ugandai miniszteret Mose Daján földművelésügyi miniszter és miniszteriumának magasrangú tisztviselői várták a repülőterén. Az ugandai vendég tegnap megbeszélést folytatott S. Kinárti helyettes földművelésügyi államtitkárral és G. Vardival, az állami vizhatóság igazgató helyettesével.

A miniszter elmondta, hogy országának 6.8 millió lakosa közül 95 százalék földműveléssel foglalkozik és csak 400 ezer szabadfoglalkozású van. Ngobi miniszter érdeklődéssel hallgatta vendéglátóinak beszámolóit a különböző értékesítési szervezetekről és főleg azon lepődött meg, hogy Izraelben a földek 98 százaléka nemzeti tulajdonban van. Ezek olyan problémák, amelyek Ugandában ismeretlenek. A miniszter, aki a hét végén találkozik Golda Méir külügyminiszterrel, ma Náhálát és Názaretet tekintti meg.

„Nasser eladta Palesztinát Kennedynek”

Ahram el Churáni vádja a kairói diktátor ellen Ahrám el Churáni szíriai politikus, aki az egyetemes idején Nasser szíriai helyettese és helytartója volt, egy vezető szíriai lapban feltűnő leleplezéseket közöl Nasserrel. A mintegy 40 hasábra terjedő, dokumentumokkal is alátámasztott cikkekben el Churáni elmondja, hogy Nasser és Kennedy között nem régen titkos egyezség jött létre a palesztinai menekülteknek az arab államokban való végleges letelepítése ügyében. A cikk szerint Nasser a Kennedy elnök által kérésre amerikai segélyösszegek fejében beleegyezést adta az arab menekülteknek mai tartózkodási helyükön, az arab országokban való végleges letelepítéséhez. Churáni szerint Nasser megígérte, hogy a Nasserrel leleplezett cikkeit „El Naszar” című lapban sorozatosan fogja közzétenni.

AZ UNO-DELEGÁCIÓ ÖSSZEÁLLITÁSA HARGOKAT VÁLTOTT KI A PÁRTOKBAN

Az UNO közgyűlés őszi ülésének utolsó napján a küldöttség összeállítása körül az egyes pártokon belül többrendbeli nézeteltérések keletkeztek. Nagy harc előzte meg a Chérut kezében dr. Meridor Kneszet-képviselő megválasztását dr. Altmannal szemben. Az előbbi megválasztását Golda Méir külügyminiszter szorgalmazta, míg dr. Altmann jelöltségét a párt néhány mérvadó embere hozta napirendre és a párt egy nagy része támogatta is. Hasonló ellentét merült fel a jelölt megválasztásával kapcsolatban a Vallásos Nemzeti Pártban is. Golda Méir külügyminiszter privátim azt a nézetet fejezte ki a párt vezetői előtt, hogy a legalkalmasabbnak Chazáni képviselőt tartja és legszívesebben őt látná delegálva a kormány által összeállított bizottságban. A párt végrehajtó bizottsága ennek ellenére dr. S. J. Ben-Méir Kneszet-képviselőt választotta meg és delegálta az UNO küldöttségbe. A párt köréből eredő információk szerint a párt vezetése ezt a szerepet már régen dr. Ben-Méirnek szánta és szerintük erről az elhatározásról annakidején Golda Méir külügyminisztert is tájékozt-

tatta. A párt szerint nincs tehát semmi ok arra, hogy a vezetőség ilyen irányú elhatározását most megmássa.

A párt határozatának nyilvánosságra hozatala után Michael Chazani Kneszet-képviselő Golda Méir külügyminiszter címére néhány soros levelet küldött, amelyben csak annyit állt, hogy sajnálatára nincs módjában kivánságának eleget tenni és ez idő szerint nem tud csatlakozni az UNO közgyűlésére induló bizottsághoz.

A szovibori gyilkosok

Dortmund. (STA). — Szak-Rajna és Weszfália állami ügyésze beható vizsgálatot indított azoknak a náci katonák a kézrekerítésére, akik annak idején a szovibori hírhedt koncentrációs táborban közreműködtek annak a 150—200 ezer zsidónak az elpusztításában, akiknek a németek az 1942. áprilistól 1943. októberig terjedő időszakban szállították oda. A beindított vizsgálat eddig 22 olyan személyt juttatott rendőrszemlére, akik a haláltábor vezetésében aktív szerepet vittek.

NAPROL-NAPRA

Az izraeli dal sikerének titka

Salom Levin, az izraeli tanítók szövetségének elnöke most tért vissza Európából, ahol három ország tanító-szövetségének a kongresszusán képviselte az izraeli pedagógusokat. Elményei között, amelyet barátainak elmesélt, különösen érdekes volt a stockholmi kongresszus befejezése után tartott bankett, amelyen az egyes nemzetek képviselői körutalátva énekeltek nemzeti dalainkat. A tömegből egy szerre csak felhangzott a kiáltás: „Halljuk az izraeli dalokat!”

Levin elfogódottan állt fel és azzal a kifogással akart kitérni az izraeli dalok éneklése elől, hogy mindössze ketten vannak csak itt Izraelből és azok közül is az egyik, — ő

magam, — egy tisztességes hangot sem tud a torkán kiengedni. A kifogás azonban semmit sem használt, a kongresszus képviselői kitartóan követelték a héber dalokat. Mit volt mit tennie, a másik izraeli képviselővel együtt, a nagyon is siralmas kitalás éneklésbe kezdett.

De aztán kitudt, hogy a bankett résztvevői közül tucatjával csatlakoztak a héber dalok kórusához és percekben belül az egész nagy terem zengett a gyönyörű héber dalok kétszólamú kórusának hangjától.

— A titok nyitja hamar kiderült — fejezte be elbeszélését Salom Levin, — a pedagógusok világtalálkozója tavaly Izraelben volt.

Máglya a Héjchál Hátárbutban

Az országban folyó zenei és drámai fesztivál egyik érdekesebb részlete az egyes népcsoportok folklorisztikus műsora. Gurit Kadman, aki az egyes néptörzsek táncprodukcióját készítette elő, elbeszélése szerint különösen nagy nehézségekkel találta magát szemben a Marokkóból származó Atlasz hegyi oléknál, akik táncukat a kezükben tartott dobokkal kísérik. Minden férfi saját kezével készíti el rézkarikákra szerelt pergamentből készült dobát. Hogy azonban a dob tánc közben megfelelő hangot adjon, ahhoz a pergamen-

tet percekben keresztül óvatossággal nyitott fül felett forgatják. Az Atlasz-hegyi zsidók tehát produkciójukat ahhoz a feltételhez kötik, hogy a dobmelegítéshez a Héjchál Hátárbutban is szabad tüzhelyet, vagy máglyát létesítsenek, mert ott anélkül egy tapodtat sem hajlanók táncolni. A dolog nem volt könnyű, de a fesztivál rendezősége a végén kénytelen volt engedni és a színpad melletti helyiségben az Atlasz-hegyi zsidók fellépése előtt hálódóan ott áll az égő máglyarakás.

Hóra a dzsungelben

Az államelnöknek és feleségének afrikai útjuk alatt mindenütt fejedelmi fogadtatásban volt részük. Különösen megható volt a fogadtatás a Középfrikai Köztársaság elnökénél, aki külön meglepetéssel is szolgált a magas izraeli vendégeknek. Hajókirándulásra vitte el őket, amely a dzsungel mélyére vezetett. A hajó kikötése után a parton nagy afrikai tömeg

várt a vendégeket. Ben Cvi államelnök és felesége legnagyobb meglepetésére a tömeg a „Dávid Melech Jiszráél!” hangjai mellett táncolta a hórát az izraeli hórá legpontosabb szabályai szerint. Kitudt, hogy a tömeg nagyrésze volt afrikai fiatalokból állt, akik annakidején Izraelben kaptak kiképzésüket és ott a dzsungel mélyén építették föl „Náchál településüket”.

Emlékek Peruból

Tuvija Arázi most kinevezett ciprusi követünk annakidején még a Szochnut kiküldetésében évekig tartózkodott Délamerikában és később sokáig Izrael követő volt Peruban. Nemrég mesélte el, hogy Limában, Peru fővárosában az egyik főutcát „Zsidó utcának” hívják és a fővárosnak még évekkel ezelőtt egy olyan utcája is volt, amely ezt a nevet viselte: „Halál a zsidókra”. A szálloda, amelyben Arázi követ az első időkben lakott éppen ebben az utcában volt. Amikor az elnöki palotába hajtott, hogy megbízólevelét átadja, azt a teret is megmutatták neki, ahol az inkvizíció tartotta nyilvános üléseit. Amikor a megbízólevelét átadása után a zene-

kar a Hatikvát is eljátszott, a már, Izrael követe az elnökhöz lépett és ezt mondotta neki:

— Tudja-e elnök, hogy az Ön palotájával szemben a szomszéd téren évszázadokkal ezelőtt zsidók vére folyt, akik hitük miatt szenvedtek mártírhálát. Ezen az úton vonultak ők is, amelyen én jöttem, csak nem ilyen luxuskocsiban, hanem ösvesék által vont kordéban, hogy a nagy téren nyilvánosan elégessék őket.

Mint a dollár

Néhai Chájim Weizmann, Izrael első államelnökének tízéves halálának évfordulójára, a Kol Jiszráél nagyszabású ünnepi programot és ezenkívül érdekes visszaemlékezéseket készít elő, amelyek az évforduló napján fognak elhangzani a Kol Jiszráél műsorában. A műsor rendezője ebből a célból a rechovoti Weiz-

mann Intézet több egyszemélyű alkalmozottját is megszólaltatta. Az egyik öreg kertész hangszalagra felvett visszaemlékezései során többek között ezt mondotta a volt államelnök: „Olyan volt, mint az amerikai dollár, bárhová ment, mindentűt a legnagyobb tisztelettel fogadták”.

Az élő bizonyosság

Sir John Gielgud-ot, a legismertebb angol színészt, aki barátai egy délvideki kirándulásra vitték el. Az angol vendég nagy eszaki közönséggel találkozott, hogy a gázai határsáv kezdeténél, pontosan a határ mentén, a szörnyű kánikulában egyetlen izraeli katona áll mozdulatlanul, teljes fegyverzetben és figyel a szem-

benlevő határterületet. A privát életben egyébként nagyon szűkszavú Gielgud sokáig figyelte a katonát és aztán elragadtatva jelentette ki: „Ez az izraeli katona, aki fegyverrel a kezében egyedül áll egy egész idegen hatalommal szemben, mindennél jobban bizonyítja számomra a népi kultúráját, amelyet én is tisztázok”.

A VILÁG TÜKRE

Irja: DIAMANT ELEMÉR

Már Pozsonyig jutott el az orosz kőolaj

Az európai Közöspiac végrehajtóbizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy javasolni fogja a hat tagállam kormányainak a Szovjetunió és a keleti tömb más országaiból való petróleumimport korlátozását 1963-tól kezdődően. A brüsszeli ülésen közölt adatok szerint a Közöspiac országai a folyó évben 10 és félmillió tonna petróleumot vásároltak a Szovjetuniótól és csatlósaitól, főként Romániától és ez a mennyiség a Közöspiac tagállamai által importált petróleumnak 9,4 százalékát tette ki. — Mint ismeretes, a kommunista államok legnagyobb nyugati vevője az olasz állami petróleumvállalat, amelynek élén Enrico Mattei áll, aki

már évek óta hadat üzent

A Szovjetunió leghatásosabb fegyvere

A helyzetet az teszi bizonyítottá, hogy a Közöspiac más tagállamainak, elsősorban Németországnak is jobban megfelel az olcsó szovjetpetróleum, mint akár az angol-amerikai trösztök drágább árúja, akár pedig a saharai francia petróleum, amelynek szállításában az algériai események zavarólag hatnak közre. Ugyanakkor azonban vezető nyugati körök alapos aggodalommal mutatnak rá, hogy a Kelet és Nyugat között más tereken is folyó gazdasági háborúban a petróleum lett a Szovjetunió leghatásosabb fegyvere, amely

kihatással van a Köz-

a nagy nemzetközi petróleumvállalatoknak és az oroszokkal közösen több ezer kilométer hosszú nemzetközi vezeték épít a Volga-menti orosz petróleummezőktől Európa szívébe.

Ez a vezeték a napokban már eljutott Pozsonyig, ahonnan tovább vezetik és elágazásai lesznek Magyarországra, Nyugat-Németországba és Olaszországba is. Ilyen körülmények között érthető, ha Olaszország ellenzi a Közöspiac végrehajtóbizottságának korlátozó javaslatát, mert a szovjetpetróleum nemcsak olcsó üzemanyagot biztosít a halatlan felendülés jegyében terjeszkedő olasz ipar számára, hanem igen tekintélyes hasznót is az olasz államkincstárnak.

kelet politikai és gazdasági viszonyainak alakulására is.

Most, amikor az Egyesült Államok a gazdasági visszaesés ellen küzd és exportjának a fokozásával akarja csökkenteni a külkereskedelmi mérlegében mutatkozó óriási deficitet, amelynek kiegyenlítése az aranytartalékok aggasztó visszaesését és a dollár belső vásárlóerejének állandó csökkenését vonta maga után, — Amerika egyre nagyobb figyelmet kezd szentelni a Szovjetunió által nyitott megírt és gyakran korlatlan is felfokozott gazdasági háborúnak.

Hat év alatt 100 százalékos emelkedés

A washingtoni szenátus pénzügyi bizottsága mostanában sorra maga elé idézi az amerikai közgazdaság vezetőegységét, hogy meghallgassa a véleményüket a krízis felé mutató jelenségek okairól és javaslatokat kérjen tőlük a helyzet orvoslására. Ezeknek a kihágásoknak a során számos petróleumszakértő üzletembert is meghallgatnak, köztük független termelőket is, akiknek az érdekei nem mindig haladnak párhuzamosan a nagy petróleumvállalatokkal, amelyek olyan erős befolyást gyakorolnak Amerika külpolitikájára is. Az egyhangzó felvilágosítások szerint

az amerikai petróleumipar 1956 óta visszafelé fejlődésben van és komoly nehézségekkel küzd, amit elsősorban a nagyarányú import számájára írnak. És miután az amerikai petróleumtermelés hat év óta stagnál, az orosz petróleumtermelés 100 százalékkal növekedett.

A független petróleumtermelők szövetségének elnöke statisztikai adatokkal bizonyította be a szenátus

Veszélyben a Közelkelet nemzetgazdasága

Az amerikai képviselőház már el is utasította a petróleumimportnak a belső fogyasztás arányában való korlátozását. Ennek viszont igen mélyreható külpolitikai okai vannak, — amint az amerikai szenátus jogügyi bizottságának nemrég közölt jelentéséből kitűnik. A jelentés szerint, — amelyet az amerikai nagykövetség mellett működő tájékoztatói szolgálat hozott nyilvánosságra Tel-Avivban — a szovjet petróleumoffenzíva veszélyezteti a közelkeleti arab országok egész nemzetgazdaságát, amely hatalmas petróleumforrásaik rendszeres és za-

pénzügyi bizottsága előtt, hogy míg az 1946 és 1950 közötti időszakban az Egyesült Államok naponta átlag 374.000 hordó petróleumot importált, ez a mennyiség ebben az évben napi egymillió 380.000 hordóra emelkedett, azaz 7,2 százalékról 19 százalékra. A helyi termelők szerint a probléma legsúlyosabb tényezője az, hogy a petróleumbehozatal állandóan meghaladja a kivittet is, akimult hét év alatt az Egyesült Államok külkereskedelmi deficitje egyedül ebben a cikkben 829 millió dollárt tett ki évente, amikor az egész külkereskedelmi mérleg deficitje átlagban 2200 millió dollár volt.

Ez azt jelenti, hogy az elmúlt hét esztendőben egyedül a petróleumbevétel többet ért 38 százalékos deficit keletkezett Amerika fizetési mérlegében, amit a termelők szerint csak úgy lehetne kiküszöbölni, ha a Kennedy elnök által előterjesztett új külkereskedelmi törvény a belső fogyasztás 14 százalékában korlátozná az importálható külföldi petróleum mennyiségét.

vartalan kiaknázásán és értékesítésén alapszik. A nemzetközi petróleum-tranzitok terén a világ elsőszámú szakértőjének elismert dr. Halford Hoskins által készített jelentés rámutat arra, hogy az oroszoknak ugyan alig van fele annyi petróleumtartalékuk, mint amennyire Perzsia, Irák, Szaudia és Kuvait ismert tartalékait becsülik (175 millió hordó), önkényes árpolitikájával felborította a közelkeleti petróleum értékesítésének összes kalkulációját

és komoly akadályokat gördített ennek a petróleumnak rendszeres eladása elé. Így például 1957-ben a szovjet nyerspetróleumot hor-

dónként 2,06 dollárért kinnálták a nemzetközi piacon, holott ugyanakkor a közelkeleti petróleum ára 2,79 dollár volt.

Argentínának olcsóbban mint Lengyelországnak

De ez a nagy árkülönbözet még nem ad hű képet az orosz üzletpolitikáról. Sokkal jellemzőbb adat az, amely szerint 1958-ban Argentína 2,32 dolláros áron tudott petróleumot vásárolni a Szovjetuniótól, ugyanakkor azonban Lengyelország, amelynek nincs módjában máshol beszereznie a petróleumszükségletét, körülbelül ugyanolyan nyerspetróleumért hordónként 2,87 dollárt volt kénytelen fizetni Moszkvának. Két évvel ezelőtt, vagyis 1960-ban az oroszok elárastották ajánlatokkal az egész világot, amelyekben a nyerspetróleumot 1 dollárért kínálták ab Fekete-tengeri kikötő. Ez az orosz petróleum finomított állapotban a hasonló finomítású közelkeleti petróleum árának körülbelül 62,5 százalékáért volt eladható. Ezek a politikai és nem kereskedelmi szempontok alapján megállapított árak Indiában és másutt is felborították az egyensúlyt a petróleumgazdálkodás terén. India évek óta arra törekszik angol és amerikai vállalatok segítségével, hogy kifejlessze saját petróleumiparát. Azt a hiányt, amely a belföldi termelésnél mutatkozik, az angol és amerikai cégek közelkeleti petróleum importálásával pótolják. De a Szovjetunió itt is beavatkozott és

az oroszok elárastották ajánlatokkal az egész világot, amelyekben a nyerspetróleumot 1 dollárért kínálták ab Fekete-tengeri kikötő.

az oroszok elárastották ajánlatokkal az egész világot, amelyekben a nyerspetróleumot 1 dollárért kínálták ab Fekete-tengeri kikötő. Ez az orosz petróleum finomított állapotban a hasonló finomítású közelkeleti petróleum árának körülbelül 62,5 százalékáért volt eladható. Ezek a politikai és nem kereskedelmi szempontok alapján megállapított árak Indiában és másutt is felborították az egyensúlyt a petróleumgazdálkodás terén. India évek óta arra törekszik angol és amerikai vállalatok segítségével, hogy kifejlessze saját petróleumiparát. Azt a hiányt, amely a belföldi termelésnél mutatkozik, az angol és amerikai cégek közelkeleti petróleum importálásával pótolják. De a Szovjetunió itt is beavatkozott és

a világpiacon árnak 15-20 százalékkal olcsóbban petróleumot szállított Indiának, aminek következtében a közelkeleti petróleum behozatala már nem fizetődik ki.

A jelentés megemlíti, hogy a Szovjetunió éveken keresztül Izraelnek is szállított petróleumot — citrusgyümölcs ellenében, újabban pedig Egyiptomnak gyapot. Kubának pedig cukor ellenében ad el petróleumot és így kapcsolja ki a magánvállalkozású petróleumtermelés ársversenyét.

Évi 1,2 millió tonnáról 21 millió tonnára

Ez magyarázza meg, hogy az orosz petroleumexport az 1950 évi 1,2 millió tonnáról tíz év alatt 21 millió tonnára növekedett. Különösen amerikai körökben attól tartanak, hogy ha nem történnek komoly ellenintézkedések az orosz petroleumháború káros kihatásainak kiküszöbölésére, a szovjetdömping a legközelebbi öt-tíz évben belül komolyan alááshatja Nyugateurópa gazdasági függetlenségét, valamint az új afrikai és más fejlődőben lévő államokban a magánkezdeményezés jövőjét.

Közben ugyanis, — amint az UNO által július közepén közzétett beszámolóból kitűnik —

a Közelkelet petroleumtermelése sokkal nagyobb ütemben fejlődött az utolsó három év alatt, mint a világ többi részében.

Annak előrebocsátásával, hogy 1957 és 1961 között a közelkeleti országok és a szovjetblokk közötti kereskedelem állandóan csökkenő irányzatot mutat, míg Nyugat-Európával és az Egyesült Államokkal „viszonylagosan stabil” — az UNO-jelentés megállapítja, hogy a Közelkelet még mindig a világ második legnagyobb petroleumtermelő kör-

A haifai tragédia nyomán

Véget vetnek a húszállító kooperatívák egyeduralmának

Irta: Székely István

A gazdasági minisztertanács tagjai megszakították vakációjukat és rendkívüli ülésre gyűltek egybe Jeruzsálemben. Napirenden: a Hisztdrut égisze alatt működő, de valójában magánvállalatokká átalakult húszállító szövetkezetek monopóliumának letörése. Pinchász Szapir ipar- és kereskedelemügyi miniszter állami kezelésbe akarja venni a fagyasztott hús elárastását, a szövetkezetek, a mészárosok szervezetének és más közvetítők kikapcsolásával. Aba Chusi polgármester bejelentette, hogy a városháza rendet fog teremteni a haifai vágóhid hűszungelében. Az a végzetes négy revolverlövés, amely a múlt pénteken eldőrdült a haifai vágóhidon, úgy látszik rést ütött a szövetkezeti kartellek vastag pánccsfallán.

Csikágó — Haifán

A haifai „Jáchád” börtönöző és húszállító kooperatíva 15 évvel ezelőtt alakult, Josua (Otek) Kahana vezetésével. Huszonhárom tagja, valamennyi leszerelt katona, kipróbált Hagana-harcos és hithű Mápáj ember s legfőbbjük aktív szerepet játszott a Hápoél híres rohamosztáiban, amely nemcsak a nemzeti ellenálló mozgalomnak, de a párt végrehajtó szervezetének is egyik legfontosabb „ütő” kártyája volt a mandátum idején.

„Otek”, aki azon a cham-szinos pénteken három revolverlövésrel leterítette üzleti vetélytársát, Cvi Simánszkit, köztisztviselőként álló egyéniség volt Haifán. A volt Hagana-vezér, a Jáchád kooperatíva uralkodó hajluma igazgatója hamarosan rájött, hogy a fizikai erő nemcsak a politikában, de az üzleti életben is gyümölcsöző. Három társával zártkörű kiírtakat alakított a kooperatíván belül, kezébe vette az ügyek irányítását, a pénztár és a könyvek vezetését, a vevők és a renitenskedő tagok terrorizálását. „Kahana és társai a kooperatíva vezetőségében Al Capone módszereit másolták le”. — írta a megvilágított Cvi Simánszki 1958-ban a Merkáz Hákooperatíva a Hisztdrut ellenőrző bizottsága és a Mápáj legfelsőbb hatóságaihoz intézett beadványában.

Mit sérelmezett Cvi Simánszki és négy karakán társa: Chájim Abramovics, Ruben Faber, Lipa Mozes és Chájim Makluf, a Jáchád ellenzéki csoportja? Elsősorban, hogy a szövetkezet könyvelésébe nem volt betekintésük. Mielőtt havi fizetésüket megkapták, egy „bianco” váltót kellett aláírniuk és szigorú büntetés terhe alatt minden tagnak titokban

kellett tartania a fizetését. Aki tiltakozni merészt, azt Otek és társai nemcsak pénzbüntetéssel, de más fegyelmi eszközökkel is sújtották, olyan testi fenyegetésektől sem riadva vissza, amelyek következtében a kooperatíva egyik tagja hetekig nyomta a kórházi ágyat.

A kooperatíva igazgatósága korlátlan ura volt a húspiacnak, önkényesen szabta meg az árakat, fekete listára tette a tiltakozni merészülő mészárosokat, büntetlenül feketézett és éveken keresztül hamis könyvelest vezetett. Csupán 1949-ben, — mint azt a későbbi nyomozás kiderítette — mintegy 100 ezer akkori fontot titkolt el a jövedelmi adóhatóságok előtt. Simánszki és társai, akik eleinte csak saját érdekeikért küzdöttek, az idők során az igazság és a közérdek harcosáivá léptek elő és bátor kiállásuk, az adott körülmények között valóságos hősiességnek nevezhető.

Süket fülek

A legszomorúbb fejezete ennek a szomorú történelmek a Mápáj és Hisztdrut magatartása. Simánszkiék, mint a párt hűséges tagjai csaknem egy évtizeden keresztül próbálkoztak elégtételhez jutni a párt és a Hisztdrut törvényes keretein belül, de panaszaik süket fülekre találtak. A Hisztdrut legfelső ellenőrző bizottsága három alkalommal küldött ki ellenőrt a Jáchád könyveinek felülvizsgálatára, de egyik sem fedezett fel semmiféle rendellenességet. Mint utólag kiderült „Otek” a Hisztdrut ellenőreit egyszerűen megvásárolta, hűsádagokkal látta el a céna idején, az egyik ellenőr pedig később a kooperatíva fizetett tisztviselője lett.

„Otek”, aki a 30-as években Aba Chusi, a haifa. Hisztdrut főtitkárának testőre volt, kétségtelenül élvezte Aba Chusinak, a későbbi polgármesternek szimpátiáját. A polgármester állítólag azért is rokon-szenvezett a Jácháddal, mert a kooperatíva legtöbb tagját ő állíjaztatta Lengyelországból. A pénteki kettős tragédia nyomán a polgármester azonban revideálta álláspontját és kijelentette, hogy nincs létjogosultsága egy olyan szövetkezetnek, amely nem a köz érdekeit szolgálja.

Megindul a lavina

Miután Simánszki és társai belátták, hogy a Hisztdrut „titokzatos” erői ellen képtelenek hadakozni, elhatározták, hogy bün-

ügyi útra terelik az ügyet. Jogtanácsuk, E. Fichman ügyvéd azonban csak hónapokig tartó előkészítő munka után lépett akcióba. A tények előadása után az ügyvéd azonnal látta, hogy óriási horderejű ügyről van szó, a Simánszkiék kezében semmiféle olyan bizonyíték nem volt, amely alapot nyújtott volna az ügyvédnek a bünyűgyi feljelentés megtételére. Az ügyvéd tehát 1959 novemberében elhatározta, hogy egyszerűen a kooperatíva könyveinek felülvizsgálatát kéri meg a törvényszéktől. A törvényszék helyet adott a kérésnek, megindította a vizsgálatot és ezzel elindult a lavina a Jáchád kooperatíva ellen.

A törvényszéki vizsgálat hamarosan megállapította, hogy a kooperatíva valóban különböző skálák szerint folyósította a tagok fizetését, felfedezte az okmányhamisításokat és a tiltkos kasszákat, az igazságtalan pénzbüntetéseket és a megamisított mérlegeket. A jövedelmi adóhatóság nagy hévvel kapcsolódott be az ügybe. Mig Simánszki és társai, „az ellenzéki kisebbség” öt tagja, akiket, mint a szövetkezet tagjait ugyancsak felelősségre vontak jövedelmi adó eltitkolás címen, beismerett bűnösségüket, a 18 tagú többség tagadott és csak másfél éves huza-vona után ismerte be bűnösségét. Az eddigi részeredmény: a többszázézer font eltitkolt jövedelem utáni adó megfizetésén kívül 92.000 font pénzbüntetés. Ami ennél is fontosabb: a törvényszék elvi határozata, amely semmisnek mondja ki a szövetkezeti szerződések ama cikkelyét, hogy minden belügyi vitát a Hisztdrut jogi keretei között kell rendezni és leszögezi, hogy a bünyűgyi kihágások tárgyalása az izraeli törvényes eljárás hatáskörébe tartozik. Ezt a határozatot 1960-ban mondta ki a haifai törvényszék és azt ugyanabban az évben a legfelsőbb törvényszék is jóváhagyta.

Azóta Cvi Simánszki és négy társát kizárták a Jáchád kooperatívából. Simánszki fellebbezett a kizárás ellen és ezt a perét is megnyerte a legfelsőbb törvényszéken. Utána megalapította a „Likud” nevű konkurrens húszállító vállalatot, amelynek működését a többség be akarta tiltani. A haifai törvényszék úgy döntött, hogy a Jáchád szövetkezetnek nincs monopóliuma a haifai vágóhidon. (A Likud húszállító kooperatíva lényegesen olcsóbban szállítja a húst, mint a Jáchád, de ez a tény nem befolyásolta különösebben a Hisztdrut álláspontját). Cvi Simánszki belehalt a küzdelembe, mielőtt a legfelsőbb törvényszék megadta volna hivatalosan a Likud működési jogát. De Likud most hat taggal folytatja munkáját és Chájim Magali, az ipar és kereskedelemügyi miniszterum haifai kirendeltségének igazgatója teljes mértékű támogatásáról biztosítja. Egyidejűleg a miniszterium 100 fontól 60 fontra szállította le a hús tonnájának fuvarbérét. A közvélemény tapsol.

De a kooperatívák megkorántsem adták fel a küzdelemet.

● Az UNO afrikai és dénségi tagállamai követelik, hogy a közgyűlés tüzre ne pirospirendre a délafrikai szegregáció lemondásáról.

FILMKOCKÁK

A 74 éves Maurice Chevalier a Jessica című zenés filmben egy szicíliai papot játszott. Most legújabb filmjében, melyben Jayne Mansfielddel játszik együtt — szintén papot alakít. Dicsekedve mondotta: Most már nem egyszerű falusi pap vagyok, hanem esperes. Ha így fejlődöm, még elérkezem a pápaságig is.

Maria Shell párizsi tartózkodása alatt felkereste az egyik divat világcéget és igen költséges és dús garde-robe-t vásárolt magának. Még is jegyezte: Mindaddig annyit sem tördtem az öltözködéssel, mint egy egyszerű polgárasszony. Talán nem is vagyok olyan tehetős, hogy ezt megengedhessem magamnak.

Montgomery Clift, akinek idegbeli állapotáról annyi riasztó hír terjed immár hosszabb ideje, ezúttal is beigazolta, hogy nincsen teljesen rendben egészségével, amikor főszerepet ajánlottak neki. „Az el nem mondott mese” című filmben, de ő nem merete elvállalni és inkább egy másodrangú fontosságú szerepre kötött szerződést. Azt mondotta, hogy nem a filmszerep hosszúsága, hanem a benne lévő színjátszási lehetőség érdekli és ezért esett választása a sokkal kisebb szerepre. De a beavatottak tudják, hogy orvosai tanácsára sem mer nagyobb erőfeszítést követelő szerepet eljátszani.

A legközelebb az „örök” Pymalont, Bernard Shaw remekművét Spanyolországban fogják filmre venni. A férfi főszerepet Charles Boyer alakítja, partnere természetesen Sarita Montiel.

Sam Bronston a világhírű producer, aki most készíti elő „Peking 55 napja” című monumentális filmet, már több ízben felszólította Greta Garbót, hogy vállalja el a kínai anyacsászárnő szerepét. Garbo csökönyösen nemet mond. A mult héten Bronston egy meglepő ajánlattal fordult Garbóhoz: Kerek egy millió dollárt fizet neki a szerepért. Garbo ingathatatlan. Nem játszik többé...

FURCSA BÓK

YVES MONTAND és SIMONE SIGNORET

Marilyn Monroe halála óta több újságíró is szerette volna megszólaltatni Yves Montandot, akinek közvetlenül, vagy közvetve úgy vélik, hogy része van a tragédia kifejlésében. Montand azonban a legnagyobb elővigyázattal kerül el az újságírókkal való találkozást és kerekén megtagad minden olyan választ, amit Marilyn Monroevall kapcsolatosan kérdeznek tőle.

Mi újság a filmvilágban?

Az új hullám első asszonya

A 34 éves Jeanne Moreau-t négy évvel ezelőtt fedezte fel a film részére Raoul Lévi, a nagy producer. És Jeanne Moreau hihetetlen gyorsan vált az új-hullám első asszonyává. Igaz, hogy nem az ismeretlenség homályából emelte ki őt a híres zsidó producer. Jeanne Moreau már 19 éves kora óta híres párizsi színésznő, aki az elvonaltan volt, akinek nagyszerű képességeit nem-

ált apja elé, hogy irassa be őt a színiiskolába. Csattanós választ kapott erre a kérésére. Még pedig kettőt. Jobbról is és balról is.

A kislányt ez még inkább arra az elhatározásra vezette hogy végrehajtsa tervét. Nincs olyan apa sziv, mely ellentud állni olyan szenvedélyességnek, amit a kislány elárult és olyan következtetésnek, amivel kivánságához ragaszkodott.

tőztek egymástól. Jeanne Moreau még azóta sem ment férjhez, pedig a válás óta 12 év telt el. Még most is a férjét szereti, pedig ki mindenkivel hozta őt össze a sorsa! A többi közt Napoleon egyik leszármazottjával volt viharos szerelmében. Alain Delon, Stanley Barker, Sacha Diestel és Raoul Lévi voltak szerelméi s egy év óta Pierre Cardan, a divattervezővel él együtt.

Jemmel voltam — mondotta multkor az egyik újságírónak. Még a mai napig is találkozunk, sőt együtt megyünk kirándulni, harmasban.

Jeanne Moreau rejtélyes asszony. Raoul Lévi öngyilkossági kísérletét az ő rovására írják. Nincs ma érdekesebb és vonzóbb asszony nála a francia film-birodalomban. Pedig már 34 éves és soha sem volt rend-

JEANNE MOREAU

csak a széles színházlátogató tömeg, de a kritikusok is elismerték.

Jeanne Moreau anyja angol lány volt, akinek sokéves szerződése volt a Folies Bergereben. Ott megismerkedett a gazdag francia szállodatulajdonossal, aki feleségül vette. A szülők hamarosan elváltak és a kislányt az apa nevelte, aki úrilányként akart belőle faragni és beíratta egy háztartási iskolába, hol a háztartás vezetésének művészetét tanítják és a tökéletes úrinőket nevelik. Ez a dolog nem volt ígyére Jeanne Moreaunak és 15 éves korában azzal

Végülis beíratta őt apja az egyik előkelő színiiskolába, melynek padjaiból 19 éves korában egyenesen a Comédie Française, a francia nemzeti színház színpadára került. Nem sokáig maradt itt, nem bírta a patinás színház atmoszféráját. Több ször is változtatott színházat, pedig mindentűt nagy sikereket aratott. Különösen Tennessee Williams Macska a forró háztetűn című színművének női főszerepében aradt fel a párizsiak elragadtatót halála.

Fiatalon férjhezment Jean Louis Richeurhez, egy nem nagy hírnév színészhez, akitől megszületett Jerome nevű fia. Nagyon boldogok voltak, de azután — senki nem tudja az okát — külön kö-

Ugy mondják, hogy ennek a legújabb szerelmének a kedvéért már arra is hajlandó, hogy elváljon 12 éve különülő férjétől.

— Igazán boldog a fér-

Sammy Davis és May Britt a közelmúltban hollywoodi szokásoknak megfelelően örökre fogadtak egy árvát. A híres házaspárnak, a néger-zsidó énekesnek és a svéd filmszínésznőnek egyébként tavaly született meg a kislányuk. Ez azonban úgylátszik, nem zavarja őket, hajlandók házukba fogadni más gyermekeket is. A hirdás az örökbefogadott gyermek borszínére vonatkozóan nem tartalmaz utalást.

kívül szépség. Filmjei is annyira kiemelik misztikumát, személyi varázsát és az őt körülvevő különös atmoszférát. A Szerelmesek, a Veszedelmes viszonyok, az Éjszaka és a többi film valamennyi nagy személyi sikert hozott neki és olyan pozíciót, amú így fogalmaznak meg: Az újhullám első száma asszonya.

Az újhullám minden jel szerint el fog múlni. De Jeanne Moreau neve továbbra is fennmarad, művészetével, misztikumával, különös vonzerejével még soká fogja gyönyörködtetni a volgá mozilátogatóit.

DÜRENMATT VELEMÉNYE A FILMRŐL

A nagy svájci író megkérdezték, hogyan vélekedik korunk e fontos művészeti ágáról, a filmről. Így válaszolt:

„Nem szeretem a filmet, bár szívesen nézek négy-ötöt egyes olasz filmeket, mint például a Pását, a megdöbbentő Édes életet, vagy embersége miatt a Csoda Milánóban című alkotást. Megértem a francia új hullám modernségét is, de zavar belső sivársága, terméketlensége. Tisztelem és elismerem a japán filmművészetet, de megvetem Hollywood káprázatos kiviteltű üzletfilmjeit.

Majd így folytatja Dürrenmatt:

„Csak az igazi problémákat szeretem, menekülök a

Zarándoklás Marilyn sirjához

Noha mindössze 23 ember vett részt Marilyn Monroe temetésén, az korántsem jelenti azt, hogy nem jöttek volna el ezek és ezek, ha a rendezőség ezt lehetővé tette volna. Amde így történt.

A sírhelyhez viszont az első naptól kezdve állandóan zarándokolnak és hatalmas koszorúkkal árasztják el a friss hantot. Naponta el kell vinni a koszorúkat, — mondja a sír helyőre, — mert olyan mennyiségben érkeznek újak, hogy nem képesek elhelyezni őket. — Csaknem minden híres világsztár felkereste már Marilyn sírját, de jönnek egyszerű emberek, olyanok, akik csak a filmjéről ismerik és szerették és olyanok, akik személyesen is összeköttetésben voltak vele, filmgyári munkások, öltöztetők, díszítők, kárpitosok, fodrászok.

Az egyszerű emberekhez, a szerény munkásokhoz Marilyn mindig ily szeretelméltó volt, és ezt nem pótként tette, hanem belülről, őszintén, visszaemlékezve szörnyűséges ifjúkorára, amikor munkásemberek között élt és nyomorúságos odúkban tengette mindennapját.

Meghalt Eddie Cantor felesége

Meghalt Eddie Cantor felesége, aki hetven éves volt és öt leánygyermekét szült a zseniális filmkomikusnak és énekesnek. Eddie Cantor felesége szívtrómbózis következtében, váratlanul halt meg és nagy megrendüléssel vették halálhírét a barátok és ismerősök. Igazi zsidó asszony és anya volt, akinek jósága, szerénysége közmondásos volt. Eddie Cantor maga is hosszú ideje a szívvel betegeskedik és már igen régen emiatt nem is játszik, csak olykor vállal televíziós fellépést, amikor összekötő szöveget mond, a narrátor szerepét tölti be. Eddie Cantor ez az áldott művész, odaadócionista, aki igen sokat tevékenykedett a Gyűjtőakciókban és sok pénzt mozgósított izraeli célok javára.

Sophia Loren Hollywoodban

Érti a módját Sophia Loren is, hogyan tartsa folytonosan ébren a világ közvéleményét személye iránt, és hogyan ünnepeztesse magát minduntalan. Noha az Oscar-díj kiosztásához nem ment el Hollywoodba, mert attól tartott, hogy hátha nem ő kapja meg, most viszont felkereskedett teljes udvartartásával és belovagolt a filmfővárosba.

Csak hogy eléggé szerencsétlenül időzített. Hollywoodban még gyászolják Marilyn Monroet és igazán nem ízeses dolog, hogy a szexkirálynő halála után néhány nappal megérkezzék az európai szex-fejedelmek asszonya az ő udvartartásával és vidáman ünnepeztessék magát. Dehát ezen már nem lehet változtatni, Sophia Loren ott van Hollywoodban és hát sorra rendezik a tiszteletére a fényes bankettekét. Sophia rendületlenül mosolyog s ott van mellette minden képen híres férje Carlo Ponti, aki a válásig ér a nagy divának, és olyan kóvér már, mint egy kiérdemesült bankár.

Sophia elérte a mennybe-menetelt, megtisztelték azal, hogy a kínai színház előtti téren a filmsztárok kéz-láb múzeumában ő is megörökítse végtagjainak lenyomatát. Eszen a téren

látható ugyanis valamennyi nagy és érdemes filmsztár kezének és lábának lenyomatát, valamint aláírása, amit puha aszfaltba süllyesztenek és azután úgy merednek meg, hogy örök időkre megörökítse őket, e „rendkívüli lenyomat”, akik egykoron ittjártak a földön és boldogították a világot szépségüikkel, tudásukkal.

A nagy idegenforgalmi attrakciót képező kéz-láb múzeum most egy értékes példánnyal gyarapodott: — Rendkívüli méretű női kacsó és lábtalp nyoma emlékezik Sophiáról.

ÉRDEMES MEGNÉZNI JERUZSÁLEMBEN

az Orion moziban Preminger Ekodusát, a Jeruzsálemben a Spartacus, az Or Gilban a Ragyogás a fűben című Kazan művet, a Habiraban a Young Ones című kitinó jazzfilmet és a Szemadarban a Romanoff és Julia című Ustinov komédiát.

HAIFÁN

az Orlyban a Fanny, a Hodban a Spartacus, az Acmozban Az ifjúság édes madara és a Morlában a Svejk érdemlik meg elsősorban a közönség érdeklődését.

TEL-AVIVBAN

a nagy sikerek: Porgy és Bess Cáfón (18 hét), A szép amerikai Maxim (23 hét), World by Night Ben Jehuda (7 hét), The Notorius Landlady Mugarbi (7 hét), Fortunat Armon David (10 hét). Uj sikeres filmek: Taxi Tobruk felé a Chénben, All Fall Down az Eszterben és a kitinó francia film, Le Puits aux trois Verités a Jazon moziban.

hamisak elől. Jól ismerem milyen volt az egykori udvari színház. Forgószínpadaival, bonyolult gépezeteivel és egyéb berendezésével mindenáron a valóságot akarta előlítani. De természetesen nem tudta. Ilyen a film is. Nekem úgy tűnik, mint az udvari színház demokratikus formája. Az udvari színház nagy hőseket akart színpadra vinni, államférfiakat, nagy hadvezéreket, hercegeket, grófkat. Ha a filmnek még van jövője, azért van, mert ezen változtatott és ezért lett az udvari színház demokratikus formája.”

És végül így summázza szavait a nagy író:

„Az igazi művész számára a filmművészet csak nagyon másodlagos lehet mind addig, amíg jövője annyira kétes, mint most. A világ művészetete — előbb vagy utóbb — a modernisták és absztraktok tiszta irányzatai felé kanyarodik és ez a veszély elsősorban a filmművészetet fenyegeti. A jövő filmje még fokozottabban elfordul majd az emberből, emberségtől és elviselhetetlentől ránehezedik idegrendszerünkre. Tekintve, hogy a mai francia, német, amerikai, japán filmek egy része már mindent felrúg: a történet logikáját, a szerkezetet, a cselekmény időrendjét és összekavarja a pszichológiai indokokat: a filmművészet rám egy felhomló egység benyomását kelti.”

ISTENKERESŐK A KÁRPÁTOK ALATT

A CHASZIDIZMUS REGÉNYE IRTA: SCHÖN DEZSŐ

47.

A szigeti ros-bész-din szegény szülők gyermeke volt, reb Jidele Modern fedezte fel, ő tanította és az ő támogatásával érte el a legmagasabb polcot, amelyet egy timár-mester gyermeke a rabbinikus világban valaha is elérhet. A hálás tanítvány minden szombat délután ellátogatott szerett és nagyrabcsült mesteréhez. Az ő asztalánál fogyasztotta el a harmadik lakomát és a nagyevű mester mutatta meg tanítványának az utat, valahányszor az a cháláchikus ügyekben nem tudott eligazodni. Ezek után a háború érdeke azt kívánta, hogy a tanítvány ászerolja mesterét; a tanítványnak azt kellett mondania, hogy az a hús, amit a mester eszik, tréfe...

A szigeti ros-bész-din nem akarta az iszurt aláírni.

Reb Slojme Tabák sokkal becsületesebb volt, semhogy saját lelkiismerete ellen merényletet követett volna el. A hitközségi vezetők látták, amennyiben a szigeti rabbinátus feje nem írja alá az iszurt, az egész akció úgy megfeneklik, mint a zátonyra futott hajó, amelyet a ciklon ismeretlen vizekre ver ki. A hitközségi vezetők ezért cselhez folyamodtak. Elküldtek egy tanítót a rabbinátus fejéhez, hogy kérdezzen tőle egy „sájlet”.

— Reb Slojme Lájb — mondta a tanító — szegény melamed vagyok, aki gyermekeket tanít. Mindkét pártból való szülők gyermekei tanulnak nálam és én a gyermekek szüleinél kosztolok. Most, hogy a szefárdokról sok szó esik a városban, olyan is akad, aki azt mondja, hogy ászerolni fogják őket. Éppen ezért tudni akarom: szabad-e nekem szefárd szülőknél étkezni?

Reb Slojme Lájb Tabák nem mondott rögtön ítéletet, kérte a tanítót, hogy nézzen be később. Amikor a tanító másodszer jött el, a rabbinátus feje kijelentette, hogy ő a hitközség fizetett tisztviselője, és nem tagadhatja meg az ítélet-mondást senkitől. Ezért kénytelen kimondani, hogy a vallási szabályzatok értelmében a melamednek nem szabad a szefárdoknál étkeznie.

A hitközségi vezetők, akik a szomszéd szobában bújtak el, csak erre vártak. Miután az ítélet elhangzott, kijöttek rejtekükből és kérték a ros-bész-dint, hogy ha már ítélezett, írja hát nyíltan alá az iszurt. Tollat és papírt kerítettek és reb Slojme Lájb Tabák, a szigeti rabbinátus feje bekapcsolódott a harcba.

Az ortodox pártnak a front különböző pontjain súlyos nehézségekkel kellett megküzdenie. Rontotta a fegyelmet és bátortalaná tette a hadsereget az a körülmény, hogy Kolomea rabbija, a hírneves reb Hillél Lichtenstein nem akart az iszur mellett állást foglalni. Kolomea rabbiját, aki Magyarországról került Galiciába, úgy ismerték világszerte, mint az ortodoxia legőszintébb harcosát. Ő volt annak idején a túlzó ortodoxia vezetője, aki nem járult hozzá, hogy a templomokban elmozdítsák az almémort a helyéről és fanatikus hittal ellenezte a világi nevelést. A pesti kongresszus előtt beutazta az országot és a haladás minden megmozdulása ellen hevesen agitált. Ő hívta össze a híres nagymihályi zsinatot, amely küldöttséget menesztett az uralkodóhoz, hogy a rabbiszeminárium felállításának elejét vegye.

Amikor az iszur-ügy napirendre került, Kolomea rabbija Szigeten járt. Az ortodox párt vezetői kérték, hogy csatlakozzon az iszurhoz, de ő megtagadta kérésüket. A szakadás nagy harcosa, aki minden zsidónak kötelességévé tette, hogy tartsa magát távol a neológoktól, mert azok a zsidóság megrontói, — a szigeti szefárd hitközség elleni iszurt nem akarta aláírni. A kolomeai rabbi látta, hogy a szigeti zsidóságot nem kétféle felfogás bontotta két pártra és nem arról van szó, hogy bevigyék-e a kultúrát és a haladást a vallási intézményekbe, vagy sem. Semmi oka nem volt tehát arra, hogy zsinati határozatot, illetve pszák-bét-din gyanánt mondja ki, miszerint a szigeti szefárdok sechitája „tilalmazott dolog”.

Hogy a szefárdok idegenből hoztak saktert? Ő, hiszen sakter-ügyben ő maga, otthon, Kolomeában, a saját városában is a wizensitzi ház uralmának vetette alá magát. Igaz, kezdetben neheztelt emiatt, zúgolódott és fenyegetőzött, de megnyugtatták. Nem kisebb kapacitás, mint reb Chájeml Szanzer mondta neki, hogy csak törődjön bele a helyzetbe, mert sakterek kinevezésére a wizensitzi háznak hagyományos joga van.

Az ortodox párt azért továbbra is kísérletezett az iszurral. Kerítettek néhány magyarországi rabbit és ezek kimondták, hogy a szigeti szefárdokat

neológoknak kell tekinteni, mert kiléptek az ortodoxiából, s így a neológok ellen kiadott iszurok érvénye rájuk is vonatkozik. A szefárd párt ezt olyképpen ellensúlyozta, hogy kerített néhány galiciai rabbit (még hozzá világhírű tudósokat és nagy tekintélyeket) és ezek kimondták, hogy a szigeti szefárdok szuper-ortodoxok és sechitájukat a legvallásosabb zsidó ember is élvezheti.

Ezek a galiciai rabbi azt is megmondták, hogy a szefárdok szervezkedése nem veszélyezteti a Tórárt. Ellenkezőleg: a szigeti szefárd hitközség megvédelmezi a Tórárt.

Hónapokon keresztül folyt ez a „kint a farkas, bent a bárány”-szerű játék. Hol az egyik párt kerekedett felül, hol a másik. Az ortodoxok közben rájöttek arra, hogy más harci metódust kell alkalmazniok, illetve az egész ügyet más irányba kell terelniük.

Közben olyan esemény játszódott le, amely a dolgok kialakulását siettette. A harcok színtere abban az időben ugyanis a nagytemplom volt, amely közös tulajdonban maradt. A pártok kölcsönösen provokálták egymást és a legdrasztikusabb eszközöktől sem riadtak vissza. A templombotrányok napirenden voltak.

A szigeti kerület parlamenti képviselője nagyon a szívére vette, hogy kerületében ilyen természetű háborúskodások vannak, ezért olyan egyezséget igyekezett létrehozni, amely az igazságszolgáltatási fórumok döntéséig a nagytemplom rendjét biztosítja. Az egyezség szerint a pártok kizárólagos joggal és felváltva rendelkeznek a templom fölött. Az egyik héten az egyik párt, a másik héten a másik párt. A pártok nem vitakozhatnak többé a tisztiségeken, s az esetleges összeütközéseknek így elejét lehet venni.

Igen ám, de a derék honatya elfelejtett valamit. Mind a tárgyalófelek, mind a békebíró kihagyták az egyezségből azt a fontos kikötést, hogy kinek kell kapnia az első szombatot, illetve, melyik párt kezdje meg az új rendszert. Világos paktum hiányában szükségszerűen már a legközelebbi szombaton összecsapásra kellett, hogy kerüljön sor. Előrelátható volt, hogy mindkét párt ragaszkodni fog ahhoz, hogy ő kezdje el először gyakorolni a kizárólagos jogot biztosító jogokat. Az is előrelátható volt, hogy a pártok hívei ezeket a jogokat nyomtatékosan fogják követni.

1886-ot irtak, három esztendő telt el a háború kitörése óta. Ősz volt, pár nappal a nagyünnepek előtt. Szombaton a „ki técé” kezdetű hetizakaszt olvasták a templomokban, a Szentírásnak azt a részletét, amely utasítást tartalmaz arra vonatkozólag, hogy miképpen kell a zsidó honfoglalónak viselkednie, ha háborúba megy. A szigeti pártok háromesztendő háborús uszítása megérlette a gyümölcsét. Elérkezett a nagy szüret ideje.

Ezen a szombaton már a kora reggeli órákban különböző csoportok szállották meg a nagytemplomot. A vezérek hangosan ágáltak. Csillogtak a szemek, tombolt a harci kedv, érezni lehetett a közelgő vihart, amely benne volt a levegőben, mint egy lecsapni készülő villám.

Habár „egyszerű” szombat volt, a templom zsúfolásig megtelt — még mielőtt az ima kezdetét vette volna. Az egyazon párthoz tartozók intettek egymásnak, átadták a jelszót: hunyorgatással és apró jelekkel biztatták egymást.

A rabbi udvarából közben kiment a parancs: „Veszélyben a nagytemplom! Mentsetek meg a nagytemplomot!” Az imaházak közönsége kiáradt az utcára és ennek jórésze ellepte a nagytemplomot. Jöttek a talmud-tóra imaházak egyszerű zsidói, jöttek a Felszeg munkásai, jöttek a timár-legények, a mészárosok, és a többi szakmák képviselői. Ez a szokatlan készülődés a békésebb elemeket komoly aggodalommal töltötte el.

Az istentisztelet első része nyugodtan folyt le. Amikor a sáchrít-ímt befektették és kinyílt a frigyszekrény, a dühös tömeg moraja zúgott végig a templomon. Ez a moraj pillanatok alatt egyre hangosabb és egyre fenyegetőbb lett.

Lájzer Lax, az ortodoxok gábéja elhelyezkedett az almémoron, Ávrum Lájb Junger, a szefárdok gábéja, szintén oda tartott. Megállottak az asztalnál: az egyik oldalon kövér, erős ember állott, akinek fölényét biztosította az a tudat, hogy az ő csapata erősen felkészült a harcra, míg a másik oldalon egy vékonydongájú ember próbált elhelyezkedni, aki inkább csapatajának elszántságában bízott.

A vezérek kölcsönösen felszóltatták egymást, hogy hagyják el a posztot. A vita egyre hevesebb lett, s akkor hirtelen (ki tudja: véletlenül történt-e, vagy szándékosan...) az ortodox gábét meglökték

és a nehéz, testes ember végiggurult az almémoron lépcsőjén...

Ez volt a jelszó. A templomi ajtatoskodásra összegyűlt hívek felkapták a gyertyatartókat, letépték a kandalábereket, súlyos rézdarabok süvítették a levegőben, strájmlik, imakönyvek, cipők és tálszok repültek. Ez így tartott néhány percig.

A háborúskodásnak ez a formája túl gyermekeknek tűnt. A fanatizált tömeg minden dühét és keservét egyetlen nagy összecsapásba akarta belefajítani. Felkapták a lócákat és a pulpitusokat, könyörtelenül törtek és zúztak, egyetlen szeg sem maradt a helyén. A fejvesztett közelharcban az is előfordult, hogy az egypárthoz tartozók ütötték-verték egymást. Letéptek orrok, véres, szétzúzott ábrázatok, bevett koponyák, gyermekírárs és aszsonyok jajkiáltása egészítette ki a képet. Másfél óráig tartott a tusa és tényleg csodával volt határos, hogy a harc során egyetlen emberáldozat sem esett.

A gyávábbak és azok, akiknek nem volt kedve, hogy a fejüket betöressék, a megmaradt lócák alá bújtak és várták, amíg elmúlik a vihar. Egyesek sikeresen kijutottak a szabadba. Értésítették a polgármestert és a rendőrség is kivonult. A rendőrség egyelőre tehetetlen volt. Csak nagy nehézségek árán sikerült a fő verekedőket ártalmatlanná tenni.

Azután hozzáfogtak a hadszíntér megtisztításához. A tóratekerceket visszahelyezték a frigyládába és anélkül, hogy a hetizakaszt felolvasták volna, vagy folytatták volna a muszáf-ímt, a „jámbor hívek” elvászorogtak a csatamezőről... A közönség szétoszlott. Káromkodva, fenyegetőzve és átkozódva mentek haza. A sebesülteket összeszedték, egy részüket hazavitték, a súlyosabbakat a kórházba szállították. A templomot kiürítették. Óvatosságból, a polgármester személyesen zárta le a templomot.

★

A nagytemplomban az ortodox-párt győzött. A szefárdok örökre kivonultak a nagytemplomból. Ott hagyták a csatamezőt, ahol súlyos vereséget szenvedtek. A vesztett ütközet után, hallgatólagosan bár, de mégis lemondtak arról a vagyonról, amelyet addig közösnek tekintettek.

Az erőszakos, fizikai háborúban a szerencse az ortodoxoknak kedvezett. Még csak az volt hátra, hogy az erkölcsi igazság fegyverét is kiverjék az ellenfél kezéből.

A hirhadt templombotrány után reb Lippe Teitelbaum vezérkara ebben az irányban is megtette a szükséges lépéseket...

HARMINCÖTÖDIK FEJEZET

A templombotrány után a Teitelbaum-párt béke tárgyalásokat kezdett.

Addig ugyanis az volt a baj, hogy a szefárdok din-tórárt kérték, amit az ortodoxok megtagadtak. Azt hangoztatták, hogy csak abban az esetben mehetnek besz-din elé, ha a szefárdok megsemmisítik a szakadást és visszatérnek az anyahitközség kebelébe. „Mert az a kérdés — mondták az ortodoxok —, hogy a szervezetnek van-e létjogosultsága, vagy sem, már rég eldőlt. Semmi szükség arra, hogy ők besz-din elé álljanak és erről a kérdésről újabb disputákat folytassanak.”

Az ortodox párt közben rájött arra, hogy a din-tórárt mégis meg kell tartani. Már csak azért is, hogy az ellenfél legerősebb érvét megdönthessék és sokat hangoztatott erkölcsi igazság fegyverét. A Teitelbaum-párt vezérkara meggyőződött arról, hogy az ortodox szabályzat által nyújtott védelem folytán a rabbinikus bíróság előtt sem veszíthet pozíciójából.

Az ortodox szervezet és a szakadás úgy szerepelt a köztudatban, mint újítás, magyarországi különlegesség, amelyet kényszerítő körülmények szültek. Most, hogy a szigeti háború nyomán din-tóráról kezdtek beszélni, a közvélemény ismét érdeklődni kezdett és kíváncsian leste: hogy is néz ki a magyarországi szakadás a gyakorlati háláchá szempontjából?

A sinevei rebe állásfoglalása sokban járult hozzá, hogy a din-tórárt végre megtartották. Reb Cheszele sinevei rebe — a szánzi cádik fia volt. A közvetítő szerepét könnyen vállalhatta, mert a szigeti udvarhoz szoros családi kapcsolatok fűzték, ugyanakkor a Káhán-párt vezérei, mint egykori szánzi hívek, a legnagyobb tisztelettel viseltettek vele szemben. Nyugodtan beleavatkozhatott az ügybe, mert a két párt egyforma engedelmességgel követte utasításait.

(Folytatása csütörtökön)

„Izrael képes atomfegyverek előállítására”

Washington, (UPI). — „Minden állam, amelynek meg van a tudományos felkészültsége, atomfegyvereket tud kifejleszteni. Ilyen államok Svédország és Izrael is” — mondotta az amerikai atomenergia bizottság elnöke, Glenn Seaborg. — A bizottság elnöke még hozzátette, hogy csak idő kérdése az is, mikor fog a világ elé lépni a saját maga gyártotta atomfegyverrel a népi Kina. Ezért sürdög a megállapodásra volna szükség minden további atomkísérlet eltiltására, az „Atomklub” bővülésének a megakadályozására, nehogy további államok is kedvet kapjanak az atomfegyver gyártására.

Üdülőt építenek a jeruzsálemi hegyekben

A közeljövőben 750 ezer font költséggel luxusszerű építést kezdik meg a jeruzsálemi hegyekben fekvő Sorecs mocsár mellett — közölte munkatársunkkal A. Abramovics, a sorsos uszoda igazgatója.

A Szochnut telepítési osztálya félmillió fontot hagyott jóvá az építkezés céljaira, míg a hiányzó 250 ezer fontot angolai befektetők teremtik elő. Az üdülő, amely a jövő év nyaráig elkészül, egyelőre 40 szobával, illetve 80 ágyval fog rendelkezni.

Az építkezés későbbi fázisában drótkötélvasutat építenek az üdülő és a közeli fürdő között. (k)

Höföle SS-ezredes öngyilkos lett

Bécs. (Reuter). — Hermann Höföle volt SS ezredes tegnap öngyilkosságot követett el börtönében — közölte tegnap az osztrák igazságügyminisztérium. Az 51 éves Höfölet azzal a váddal tartóztatták le, hogy Lublinban és Varsóban zsidókat gyilkolt meg 1942-ben és 1943-ban és néhány nap múlva kellett volna megkezdődnie büntető tárgyalásának.

Az 1950 évi Népkölcson húzása

Tegnap tartották Jeruzsálemben az 1950 évi Népkölcson első kötvénysorozatának húzását. Az 1634 számú kötvény 3-ik alcsoportja 15 ezer fontot nyert, a kötvény 4-ik alcsoportja 5 ezer fontot, míg az 1. 2. és 5. alcsoportjai egyenként kétezer fontot nyertek.

Ezer fontot nyert az 55058 számú kötvény, míg a 37253 és az 54493-as kötvény 500 fontot nyert.

A 12919 és az 5000 számú kötvényeket 250 fonttal húzták ki.

Ezenkívül 100 kötvényt 50 fonttal húztak ki.

Kirját Máláhit elárasszják szociális esetekkel

Ülősztrájkjal fenyeget a községi tanács utóbb odateleptette a Málnáhit és a Cháruvit máhárák szociális esetét.

A hét elején Kirját Máláhitba hoztak egy idős párt, Jozsef és Aliza Szabachot, akik 78-79 évesek, mindketten teljesen vakok. A szerencsétlen házaspár már három napja lakás nélkül áll és a helyi tanács folyosóin tengeti életét.

D. Abuvi, a helyi tanács elnöke kijelentette, hogy a Szochnut klitaoztályának a vezetője ígéretet tett, miszerint megszünteti a szociális esetek Kirját Máláhitba való irányítását, de ezt az ígéretét nem tartotta be.

A malmok liszteladási kartellje miatt ismét megdrágul a kenyér

A pékek csak a kartelliroda útján kapnak lisztet

A kenyérdrágulás frontján további események várhatók. A pékek bejelentése, hogy a kenyéret további egy agorával fogják megdrágítani, nagy felzúdulást keletkezett a közönség körében. A pékek közlése szerint a drágulást a malmok közös eladási szervezetének megalkulása okozta. A malmok beszüntették a pékeknek való közvetlen eladásait, s ha a pékek hozzájuk fordulnak, azzal utasítják el őket, hogy nincs raktáron lisztjük, mert minden készletüket a közös eladási szervnek szolgáltatniuk kell.

A Máárv munkatársa, aki felvilágosításért a közös eladási szervhez fordult, meglepetéssel tapasztalta, hogy a tel-avivi Nachmani utcában székelő iroda mint önálló vállalat működik, amely felvásárolja a malmok tejes lisztkészletét és abból 310 fontjával árulja az egységes lisztnek és 330 fontért a fehér lisztnek tonniját. A minden konkurrenciát nélkülöző új eladási szerv ellen a pé-

kek erőles tiltakozást jelentettek be. Szerintük a mostani kenyérrakat a miniszter által nekik kiltásba helyezett 300 fontos és 325 fontos egységaron állapították meg és így az eladási iroda által megállapított árak esetében a kenyér árát is természetesen kénytelenek felemelni. A Máárv munkatársának arra a kérdésére, vajon a malmok új eladási szervét bejelentették-e a kartellek tanácsánál, azt a választ kapta, hogy a szervnek az izraeli kartell-törvényhez semmi köze sincsen. Az újabb kenyérdrágulás ügyében egyébként a malmok képviselői az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium képviselőivel a hét végén tárgyalásra fognak összejönni.

A MEKOROT FOLYTATHATJA A MUNKAT BÉT NETOFA VÖLGYÉBEN

A törvényszék elutasította az arabok fellebbezését a földek kisajátítása ellen

Haifa (Az Új Kelet tudósítójától). A haifai törvényszék tegnap helyben hagyta az akkori járásbíró ítéletét, amely mintegy 1100 dunám földet sajátította ki az országos vízvezeték számára a bét-netufai gyűjtőmedence környékén.

A nyugatgálili Arabok és Szachnin falvak 61 gazdája, akiknek földjeit kisajátították, a haifai törvényszéknek fellebbeztek, amely az országos érdekre való hivatkozással elutasította fellebbezésüket. Az ítélet jogerős.

A Bét Netufa völgyében, amely Haifától mintegy 25 kilométernyire keletre fekszik az alsógálili dombok között, egyébként több ezer dunám földet is kisajátítottak az országos vízvezeték építkezési munkálatai során. Mint ismeretes, a vízvezeték terv szerint évente 2-300 millió köbméter vizet fog a Kineretből a Negevbe vezetni.

Barenblatt karmestert a náccikkal való együttműködéssel vádolják

Bendin zsidó rendőrségének parancsnoka volt

A közeli napokban tartják meg a vizsgálóbíró előtti tárgyalást Hirsch Barenblatt, az Izraeli Operá 46 éves karmestere ügyében, akit azzal vádolnak, hogy Lengyelország megszállása idején összejátszott a németekkel és sok ezer zsidót, közöttük gyermekeket juttatott a haláltáborokba.

Barenblatt ellen két évvel ezelőtt emelt panaszt néhány izraeli lakos, a rendőrség akkor kihallgatta, bíróságra állította, aki a tárgyalás megkezdéséig ezer font óvadék ellenében szabadlábra helyezte. A súlyos bűnök tartalmazó vádirat már egy évvel ezelőtt elkészült, azonban csak két héttel ezelőtt kézbesítették ki Barenblattnak, mert nem tudták a karmester lakhelyét. A vádirat szerint Barenblatt a Bendin nevű lengyel város zsidó rendőrségének a parancsnoka volt és 1942 január és 1943 január között kiszolgált a németeket. A városban lakó 7500 zsidót, letartóztatta és átadta a Gestapónak majd erőszakkal bevagonizáltatta őket és áldozatai valamennyien a haláltáborokba kerültek. Ezenkívül más városokból származó 2000 zsidót adott át a Gestapónak.

A tanúvallomások azzal Barenblatt elfogatták a zsidó árvaház valamennyi növendékét és deportálták őket. Reuven Wachselmann koronatanú vallomása szerint Barenblatt megszervezte a náci-

A renitens új olék és a rendőr ölkeléssel végződött a rendőri beavatkozás

Nagy meglepetésben volt része annak a rendőrnek, akit három társával együtt azért hívatott ki az útszélen Szochnut kirendeltség vezetője, hogy az éppen megérkezett egyik olécsaladtól igyekezzen szelid erőszakkal az autóbuszhoz szállítani.

A leszállás ellen kiáltó kifizetői tiltakozó tagu család ahelyett, hogy ellenséges magatartást tanúsított volna ellene, ölkeléssel és csókolással fogadták az autóbuszba felszálló rendőrt. Kitélt, hogy az olék a rendőr földijeit, egymás mellett látkák ugyanabban a faluban, vagy 20 éven keresztül.

Kiderült, hogy az öt tagu család feje amiatt húzódozott az autóbuszról való leszállástól, mert a kiutalt lakás túlságosan kicsi volt és különben is tiltakozott az ellen, hogy őket Áske-lonban telepítsék le. A Szochnut által mozgósított négy rendőr egyike, Jozsef Chaszidov szállt fel először a család által megszállyva tartott autóbuszra, őt akarták követni fedezés céljából a többi rendőrök, de ebben a pillanatban nagy meglepetéssel látkák, hogy minden „védelem” feleslegessé vált, mert a család

tagjai ölkelék és csókolgatták Chaszidovot. A rendőr megmagyarázta az újonnan jött földel-nek, hogy a helyzet nehéz nálunk és az emberek nem kaphatnak olyan lakásokat, mint amilyenben valamikor a galutban éltek. Ő maga, Chaszidov rendőr is — mint mondta — egészen kicsiny lakásban lakik családjával együtt és így az új jövevényeknek is szerényebbeknek kell lenniük. A végén a család boldogan vonult be az új lakásába és a találkozást megünneplésére a rendőröket és a Szochnut embereit is mindjárt egy kis hirtelen áldomásra invitálták meg.

„Jemeni köztársaságot!”

London. (STA). — Mintegy 400 jemeni eredetű egyetemista diák hangos tüntetést rendezett a jemeni köztársaság kairói épülete előtt, miközben ilyen kiáltásokat hangoztattak: „Akasszák fel az imámot”. — „Jemeni köztársaságot akarunk!” Londoni vélemények szerint a kairói diáktüntetésre az adott okot, hogy a jemeni imám a napokban 16 diákot ítél halálra egy el-lene tervezett, de meghú-sult felkelés után.

Sport

IZRAELI NEM HÍVTAK MEG NÁPOLYBA

A jövő évben Nápolyban megrendezésre kerülő Földközi-tengeri Játékokra Izraelt nem hívták meg. Világos, hogy ez sérelem, minthogy Izrael földrajzilag a Földközi-tengerhez tartozik. Az ok az arab államok viszolygása, amelyek nem szívesen látnák Izraelt ezeken a játékokon. A FIBA, a nemzetközi kosárlabda szövetség, azt az előterjesztést teszi, hogy változtassák meg a játékok elnevezését, ha Izrael nem vehet bennük részt. Nyilvánvaló, hogy nem felel meg a nevének ez a rendezvény, ha egyes országok kénytelenek távolmaradni tőle, amíg a Földközi-tenger partján fekszenek. Az izraeli Olimpiai Bizottság a kérdéssel nem akar foglalkozni mindaddig, amíg az Ázsiai Játékok Dzsakartában be nem fejeződnek.

DAVIDMANN AMERIKÁBAN

Elazar Davidmann, az ország elsőszámú teniszjátékosa vasárnap Amerikába utazik, hogy résztvegyen Forest-Hillsben, az augusztus 29-én kezdődő nagy, nemzetközi bajnoki versenyen. A költségeket Amerika viseli. Dubitzkit is meghívták, ő azonban nem tud szabadulni munkájától. Helyébe felajánlották David Asszt, őt azonban az amerikaiak nem fogadták el.

A KÜLFÖLD SPORTJA

Leipzigben, az Európa-úszóbajnokságok során a 100 méteres gyorsúszásban Gottweil, francia úszó győzött 55 másodperces idővel. Mögötte a sorrend így alakult: 2. Lindberg svéd, 3. Karon holland, 4. Mac Gregor angol, 5. Gant német, 6. Borchin szovjet, 7. Dobai magyar. A 4x100 méteres egyéni vegyesúszást Androszov szovjet úszó nyerte meg 5:03 perccel. Dsicskot holland és Pachmann német előtt. A 100 méteres női gyorsúszást a német Frischstein nyerte meg Wilkinson angol és Togliano holland versenyző előtt 1:03.3 perccel. Ingrid Kramer, az olimpiai bajnok nyerte meg a nők műugrását 153.57 ponttal. Magyarország vízipóló csapata 9:2 arányban győzte le Svédországot, Belgium 3:6 arányban Angliát.

Varsóban a szovjet férfi atléták 107:102 arányban legyőzték a lengyel férfi atlétákat, míg a női versenyt nagy meglepetésre a lengyelek 59:56 arányban nyerték meg. Tatabányán Szécsényi 60.66 métert dobott diszkusszal három nemzet versenyzőnek keretében. Ukrajna—Csehszlovákia 107:104, Ukrajna — Magyarország 111:101, Csehszlovákia—Magyarország 113:99 pontarányban végződött. Magyarorszában Minályti 165 centiméterrel új magyar női rekordot ugrott.

MAKKABISTA TRÉNER EGYIPTOMBAN

Az egyiptomi Alexandriában Zoi Hárari személyében zsidó tréner neveztek ki a városi válogatott élére. Zoi Hárari, aki a 40-es években az egyiptomi válogatott csillaga volt, részt vett az 1949-es Európa Bajnokságon fényesen szereplő csapatban. Hárari az alexandriai Makkabi csapatkapitányi tisztségét is betöltötte és ez a zsidó együttes az ő irányításával többször megnyerte Egyiptom bajnokságát. Az alexandriai válogatott új tréner a államalapítás előtt két ízben is járt Erec Jisraélben. (s)

A Hitachdut Oléj Hungária közleményel

NATANJA A natanjai HOH szociális bizottságának szokásos teaesztét augusztán, augusztus 25-én este 8-kor tartja az Oléj Hungária meesdonban. Háziaszonyok: Nass Bertus Goldberger Neily. Támogassátok a szoc. bizottság munkáját.

CHOLON Muszosok, figyelem!

A choionet HOH augusztus 21-én kedden este 8 órakor

Az uszoda teraszán tartja barátai összejövetelét. Alkalmával A Volt Munkaszolgálatosok Szövetsége vezetői előadást tartanak: „Mi a helyzet ma a német kártérítési törvények körül és mik a lehetőségek az 1953 után érkezettek ügyében?” elmon. Volt munkaszolgálatosok, akik érdekeikben állnak mindezenekben. — Belépődíj nincs.

RISON LECION ES KÖRNYEKE.

Augusztus 29-én, szerdán este 8.15 órakor a „Cion” moziban

NAGY KABARÉ-EST

Szenes Gizella és Molnár Pál a kiváló művész-házaspár segítségével, Tel-Aviv után Rison Lecionban mutatkoznak be szórakoztató műsorukkal. Molnár Ferenc, Női Károl, Kellér Andor és Lőrinc Miklós legsikerültebb kabaré-művelőiknek színe. Terembőrhozzájárulás 2.-fona. Jegyvelővétel: Gitla fűzősálon és Friedmann-nál Rison-ban; Rechoovon: Markovits kosmetikai szalon, Herzl 188.

Rádió

Az izraeli rádió magyar adása 19.45 a 457 (Tel-Aviv), a 493 (Jeruzsálem) és a 273 m (Haifa) középhullámhosszon hallható. 6. Má tova, 6.05: rövid hírek, 6.10: zenélő óra, 6.37: műsor-ismertetés, 7. hírek, 7.17: dalok, 7.45: hírek, 7.48: izraeli rádió, 8. hírek, 11.16: népszerű koncert (Eljár: Hegedűkoncert; Csajkovszki: Szimfónia), 12: aszonysorozat, 12.30: hírek, 12.45: déli zene, 13.30: hírek és szórakozás, 13.45: Hová megyünk ma este? 13.55: hírszereplők, 14. hírek, időjárásjelentés, 17.40: Cecilia Izlgrim (kontra-tenor) Saint-Saens és Kabalevsky dalokat énekel, zongorán kíséri Barbara Malva, 18: keleti dalok kívánságmsóra, 18.30: az ifjúság műsora, 18.55: mezőgazdasági híradó, 19. hírek és közlemények, 19.20: csházant műsor, 19.50: Hétről-hétre, 20.30: koncert (Chopin: zongorakoncert No. 1, szobista: Maurice Pollini a „Philarmonia” zenekarral, vezényel Paul Kletzki, 20.50: napi térszakszám, 21. hírek, 21.15: híradó, 21.30: szórakoztató műsor, 22: Brahms művek: Szonáta No. 3, előadja Jona Ettlinger (klarinét) és Eilad Neuman (zongora), Trio Op. 8. Eilad Neuman (zongora), Menachem Breuer (hegedű) és Cvi Harel (cselló), 23: hírek.

PAHRUZAMOS MŰSOR

8: Rövid hírek, 8.02: reklámok és hanglemek 10 óráig; 10: rövid hírek, 10.17: hanglemek, 10.18: hírek, majd a hanglemes műsor folytatása, 10.18: hírek, 10.20: hírek, 10.25: hírek, 10.30: hírek, 10.35: hírek, 10.40: hírek, 10.45: hírek, 10.50: hírek, 10.55: hírek, 11.00: hírek, 11.05: hírek, 11.10: hírek, 11.15: hírek, 11.20: hírek, 11.25: hírek, 11.30: hírek, 11.35: hírek, 11.40: hírek, 11.45: hírek, 11.50: hírek, 11.55: hírek, 12.00: hírek, 12.05: hírek, 12.10: hírek, 12.15: hírek, 12.20: hírek, 12.25: hírek, 12.30: hírek, 12.35: hírek, 12.40: hírek, 12.45: hírek, 12.50: hírek, 12.55: hírek, 13.00: hírek, 13.05: hírek, 13.10: hírek, 13.15: hírek, 13.20: hírek, 13.25: hírek, 13.30: hírek, 13.35: hírek, 13.40: hírek, 13.45: hírek, 13.50: hírek, 13.55: hírek, 14.00: hírek, 14.05: hírek, 14.10: hírek, 14.15: hírek, 14.20: hírek, 14.25: hírek, 14.30: hírek, 14.35: hírek, 14.40: hírek, 14.45: hírek, 14.50: hírek, 14.55: hírek, 15.00: hírek, 15.05: hírek, 15.10: hírek, 15.15: hírek, 15.20: hírek, 15.25: hírek, 15.30: hírek, 15.35: hírek, 15.40: hírek, 15.45: hírek, 15.50: hírek, 15.55: hírek, 16.00: hírek, 16.05: hírek, 16.10: hírek, 16.15: hírek, 16.20: hírek, 16.25: hírek, 16.30: hírek, 16.35: hírek, 16.40: hírek, 16.45: hírek, 16.50: hírek, 16.55: hírek, 17.00: hírek, 17.05: hírek, 17.10: hírek, 17.15: hírek, 17.20: hírek, 17.25: hírek, 17.30: hírek, 17.35: hírek, 17.40: hírek, 17.45: hírek, 17.50: hírek, 17.55: hírek, 18.00: hírek, 18.05: hírek, 18.10: hírek, 18.15: hírek, 18.20: hírek, 18.25: hírek, 18.30: hírek, 18.35: hírek, 18.40: hírek, 18.45: hírek, 18.50: hírek, 18.55: hírek, 19.00: hírek, 19.05: hírek, 19.10: hírek, 19.15: hírek, 19.20: hírek, 19.25: hírek, 19.30: hírek, 19.35: hírek, 19.40: hírek, 19.45: hírek, 19.50: hírek, 19.55: hírek, 20.00: hírek, 20.05: hírek, 20.10: hírek, 20.15: hírek, 20.20: hírek, 20.25: hírek, 20.30: hírek, 20.35: hírek, 20.40: hírek, 20.45: hírek, 20.50: hírek, 20.55: hírek, 21.00: hírek, 21.05: hírek, 21.10: hírek, 21.15: hírek, 21.20: hírek, 21.25: hírek, 21.30: hírek, 21.35: hírek, 21.40: hírek, 21.45: hírek, 21.50: hírek, 21.55: hírek, 22.00: hírek, 22.05: hírek, 22.10: hírek, 22.15: hírek, 22.20: hírek, 22.25: hírek, 22.30: hírek, 22.35: hírek, 22.40: hírek, 22.45: hírek, 22.50: hírek, 22.55: hírek, 23.00: hírek, 23.05: hírek, 23.10: hírek, 23.15: hírek, 23.20: hírek, 23.25: hírek, 23.30: hírek, 23.35: hírek, 23.40: hírek, 23.45: hírek, 23.50: hírek, 23.55: hírek, 24.00: hírek.

A HADSEREG MŰSORA

10-11 óráig hanglemesműsor, 18: üdvözlő dalok, 18.40: Az Élet csillaga, 19: hírek, 19.30: Felhívás ténora, 20.30: a hadsereg naplós, 20.45: vídám ténora, 21: hírek, 21.15: szórakoztató műsor, 23: jazz-zene.

Dr. Kohberg. Alibay 23. tele

fon 35335; Jáni, Jehuda Haifai 67, tel. 62474; Merlan Hackton, Post Jehuda 200., tel. 42523; Ben-Hatikva-nyeged, tel. 23160.

Jeruzsálemben: Rozsik, rechof Góal 23. tele

fon 33662. Hátizsák, rechof Hant 68, telefon 3711.

IZRAELI OPERA

Szerda, aug. 22., este 8.30 SAMSON ES DELILA

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

ELADÁSOK KEZDÉSE: 4. 7.30 és 9.30 órakor ALLENY: A nők színterén születte ARON DAVID: Lopott kedvesség BEN JEHUDA: Az óceán világa II. GAFON: Porgy és Béna CHEN: Taxi Tobrukba GAT: Idegen kopog az ajtó ESZTER: Mind beleszeretlek HOD: A hirhét MAXIM: A szép amerikai MIGDALOR: Szerelmem hűltében MUGRABI: A megtálatkodott házasasszony OHION: Kutyákról és tolvajokról OPHIR: Ursus háborúja PFER: Fintakok PARIS: Mrs. Martel SDEROT: Este és reggel hűltet TEL-AVIV: Hó a Klitaoztályban TAMAR: A bekerített csoport YARON: Az igazság 3 arca ZAMIR: Furiya és az

Nikolájev ejtőernyővel szállt le

Azt hitte, hogy kigyulladt a Voszok — A két űrhajó nem került össze a repülés alatt

Moszkva, (Reuter, UPI). — Andrián Nikolájev és Pável Popovics, a Voszok-3 és Voszok-4 űrhajók sikeres pilótái tegnap a moszkvai sajtófogadás színpadára léptek fel. A sajtófogadást Vaszilij Kaldis, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg, aki Nikolájev és Popovics belépetek a közönség lelkes ünneplése közepette, az Akadémia legmagasabb kitüntetését tüzte a mellükre. „Nikolájev és Popovics teljesítménye feltárta előttünk a lehetőséget komplikáltabb és hosszabb útirrepülésekre a föld, valamint más bolygók körül” — mondotta.

NIKOLÁJEV MEGLJEDT

Nikolájev azzal a bejelentéssel lépte meg a hallgatóságot, hogy nem az űrhajóval szállt le a földre, hanem ejtőernyővel kiugrott belőle. „Füstöt és színes lángokat láttam, amelyek az űrhajóból kicseppentek, amikor visszakerültem az atmoszférába. Félelem fogott el és ezért kiugrottam. Csak amikor már leérkeztem a földre, láttam, hogy ez tévedés volt és hogy minden tervszerűen bonyolított le. Mindenesetre, amikor megérkeztem a földre, szerettem volna megcsókolni”.

A hozzáintézet kérdésekre válaszolva, Nikolájev elmondta, hogy nemcsak a nagyvárások fényét látta, hanem azt is megfigyelte, amint vízárak dúlnak a földön. Különleges élmény volt a hold megfigyelése, amely a világról sokkal kerekesebbnek látszik és annyira bevilágította az űrhajót, hogy nyugodtan elolthatta a lámpákat.

Arra a kérdésre, hogy milyen távolságra jutottak egymáshoz, Popovics válaszolt: „A két űrhajó sohasem közelfutott egymástól, hanem két kilométerrel kisebb távolságra. Popovics leszállása pontosan úgy történt, mint előzőleg Gagarin és Titové.”

A BOMBÁK RAKÉTAK VISZIK

A nyugati újságírók azt a kérdést is feltették, hogy a Nyugatot nem fenyegeti-e atomveszély sikeres repülésük következtében. Popovics erre azt válaszolta, hogy „én és Andrián Grigorovics bekeszerető emberek vagyunk és amikor a föld körül keringtünk, bekezdőzetünket küldtük minden népeknek”.

Azt is megkérdezték tőlük, hogy alkalmas-e az űrhajó atomfegyver szállítására, amire Popovics úgy válaszolt, hogy a Szovjetunióknak erre nincs szükség, mert vannak rakétái, amelyek a világ minden tájára eljuttathatják bombáikat.

Popovics és Nikolájev megerősítették, hogy fényes részecskéket láttak a világűrben, amelyekről Gagarin, Titov, Glenn és Carpenter is jelentést tettek.

Popovics szerint ez valószínűleg a rakétamotorok működésének következménye lehet.

A közepén üres vízpalack

A KÖZEPÉN ÜRES VÍZPALACK

A pilótáknak arra is volt idejük, hogy saját kezdeményezésükre folytassanak kísérleteket, amelyek nem voltak benn a hivatalos programban. Egy ilyen kísérletről számolt be Popovics, aki elmondta, hogy vízzel félig teli üveget vitt el a világűrbe és amikor súlytalan helyzetbe került, azt észlelte, hogy a víz az üveg falához tapad és a

palack közepén üres marad. Ez a helyzet nem változott meg akkor sem, ha megrázta az üveget.

Arra a kérdésre, hogy az űrhajóban elfért volna-e még egy ember, Nikolájev azt válaszolta, hogy a Voszok-3 egy ember részére készült, ami pedig az utazás tartalmát illeti, nyugodtan folytathatta volna még a repülést.

de az utasítás szerint annak négy napig kellett tartania. Az eredeti tervben nem szerepelt az, hogy a két űrhajó találkozzék. A két űrhajó súlya öt tonna körül volt.

Végleg lemondták a dzsakartai utazást

A nemzetközi atlétikai szövetség visszavonja az Ázsiai Játékok elismerését?

Az izraeli olimpiai bizottság tegnap délután véglegesen úgy döntött, hogy sportkivételünk nem indul el a dzsakartai ázsiai játékokra, miután nyilvánvaló, hogy Indonézia nem akarja a lehetővé tenni Izrael részvételét anélkül, hogy ezt nyíltan megmondaná.

Sálom Züssmann, az izraeli olimpiai bizottság elnöke, aki hétfőn Zürichbe repült, tegnap telefonon közölte, hogy ismételt kísérletezések dacára sem sikerült telefonösszeállításokat kapnia a dzsakartai rendezőbizottsággal. Züssmann azt is megkísérelte, hogy a nemzetközi olimpiai bizottság kiküldöttjét érje el Dzsakartában, de ez sem sikerült.

Az izraeli olimpiai bizottság tegnap hozott határozata éles szavakkal itéli el Indonézia magatartását és

bejelenti, hogy Izrael egyrészt követelni fogja a nemzetközi fórumoktól, ne ismerjék el a Dzsakartában elért sporteredményeket, másrészt minden nemzetközi szövetség és alakulat figyelmeztet, hogy ne vegyenek részt az indonéziai rendezőbizottság sportszerűtlen magatartására. Indonézia megszegte az olimpiai alapszabályok első pontját, amely eltilt minden faj, felekezeti, vagy politikai megkülönböztetést.

Dzsakarta, (UPI) — A nemzetközi amatőr atlétikai szövetség (IAAF) azzal a tervvel foglalkozik, hogy visszavonja az ázsiai játékok elismerését, mert Indonézia ki akarja zárni ezektől a játékokból a nemzet Kinét és Izraelt. A szövetség jóváhagyásának visszavonása azt jelentené, hogy olyan atléták,

Kennedy zsidó tanácsadója Izraelbe érkezett

Ben Gurionnal és Golda Meírrrel tárgyalt Mike Feldman — Jelentése kihatással lesz Amerika közelkeleti politikájára

Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától) — Mike Feldmann, Kennedy amerikai elnök egyik közvetlen munkatársa és zsidóügyi tanácsosa a hét eleje óta az országban tartózkodik. A hírt, amelyről tegnapig hivatalos közlemény nem jelent meg, az esti órákban megerősítette a külügyminisztérium szóvivője is, aki rámutatott arra, hogy a Fehér Háznak ez a jelentős feladatokat betöltő munkatársa már rég várt vendég Izraelben.

Hónapok óta, sőt majdnem egy évvel ezelőtt a rechovovi Weizmann tudományos intézet hívta meg Feldmann, aki már akkor el is fogadta a meghívást, de különböző okok miatt látogatását ismételtelen kellett halasztania. Feldmann az elmúlt hetekben a Fehér Ház megbízásából Európában tartózkodott és

ezt az alkalmat felhasználta, hogy végre eleget tehesen a Weizmann intézet meghívásának. A külügyminisztérium szóvivője hangoztatta ugyan, hogy Feldmann látogatása nincs kapcsolatban valamely határozott külpolitikai akcióval, de itt tartózkodása alatt természetesen jelentős izraeli személyiségek is felhasználták az alkalmat, hogy megbeszélést folytassanak vele. Így fogadta Feldmann elutazása előtt Dávid Ben Gurion miniszterelnök, valamint tárgyalt vele Golda Meír külügyminiszter, tegnap pedig kihallgatásnak jelent meg Feldmann Jicchák Ben Cvi államelnöknel. Erre a kihallgatásra dr. Chájim Jáchil államtitkár és a külügyminisztérium amerikai ügyek osztályának vezetője kísérték el a washingtoni vendéget. Ugyancsak meghívták az izraeli hatóságok Feldmann Izrael nevezetesebb tájainak és intézményeinek megtekintésére. Így ellátogatott a vendég a Negevbe és annak fővárosában, Beer-Séván is érdeklődéssel tekintette meg az új olék által befejezett város létesítményeit.

Mindennak ellenére, hogy hivatalos körök általában tartózkodnak Feldmann és az izraeli személyiségek közötti tárgyalások részleteinek ismertetésétől, megfigyelők határozottan rámutatnak arra, hogy ennek a kapcsolatnak nagy jelentősége van. Kennedy amerikai államelnök hivatalba lépése óta tudományos alaposan tanulmányozza a különböző kérdéseket, amelyekben végleges állásfoglalást kialakítja. Amerikai körök ismételtelen rámutatnak arra az elmúlt hónapok során, hogy az elnök még nem tartotta elértnek az időt a közelkeleti kérdésekben újabb amerikai álláspont leszögezésére. Legutóbb ismételtelen arról érkeztek hírek, hogy

a Fehér Ház és az amerikai külpolitika irányítóiban éppen mostanában tanulmányozzák a közepkeleti kérdést és nagyon valószínű, hogy Feldmann mostani itt tartózkodása bármennyire is magánjellegű, összefüggésben áll a Fehér Háznak és az amerikai külpolitikának ezzel az akciójával.

Feldmann egyébként az intellektueleknek ahhoz a kis csoportjához tartozik, akik Kennedy elnök legkövetlenebb munkatársai. Valószínű, hogy most, mint ennek a körnek a tagja, a legközvetlenebb forrásokból akarja tanulmányozni Izrael és az Egyesült Államok viszonyát. A kérdésnek különleges időszerűsége ad az a körülmény, hogy szeptember 17-én összeül az UNO közgyűlése, amelynek a napirendjén számos Izraeli érdeklődő fontos kérdés és így az arab menekültek ügye is szerepel. Feldmann éppen akkor érkezett Izraelbe, amikor a külügyminisztérium szakértői és maga a kormány is előkészületeket tettek az őszi közgyűlésre, amelynek izraeli delegációját a tárgyalások első és talán valamelyik későbbi fontos szakaszában is Golda Meír külügyminiszter fogja vezetni. Az izraeli előkészületekkel párhuzamosan természetesen az illetékes amerikai tényezők is nagymértékben készülődnek a közgyűlésre és aligha helytelen az feltételezni, hogy az előkészületeknek Izraelre vonatkozó legközelebbi szakaszában jelentős szerepet fog betölteni az a jelentés, amelyet Feldmann terjeszt majd Kennedy elnök elé Izraeli utjának tapasztalatairól és az itteni személyiségekkel folytatott megbeszéléseiről.

az alkalmat felhasználta, hogy végre eleget tehesen a Weizmann intézet meghívásának.

A külügyminisztérium szóvivője hangoztatta ugyan, hogy Feldmann látogatása nincs kapcsolatban valamely határozott külpolitikai akcióval, de itt tartózkodása alatt természetesen jelentős izraeli személyiségek is felhasználták az alkalmat, hogy megbeszélést folytassanak vele.

egyébként az intellektueleknek ahhoz a kis csoportjához tartozik, akik Kennedy elnök legkövetlenebb munkatársai. Valószínű, hogy most, mint ennek a körnek a tagja, a legközvetlenebb forrásokból akarja tanulmányozni Izrael és az Egyesült Államok viszonyát.

EGY MONDATBAN

Amerikai egyetemek 177 tanára a New York Times-ban nyílt levelet írtak Kennedy elnöknek, hogy csökkentse Amerika atomfegyverkezését, mert az olyan méretűvé nőhet, ami már lehetetlenné fogja tenni a békés tárgyalások folytatását.

Nápolyt tegnap este kétszer egymásután földrengés rázkódtatta meg, amely nagy panikot okozott a város lakosságában, de emberéletben nem esett kár.

Az olaszországi Bologna-ban letartóztatták Gerhard Krüger volt német örnyagot, akit a nyugatnémet hatóságok köröznek, mert 1941-ben végrehajtott tömeggyilkosságért letartóztatási végzést adtak ki ellene.

Amerika egy év alatt be akarja hozni a Szovjetunió előnyét

Készül a Titan-3 — A nagymagasságú robbantás új sugárzási övezetet hozott létre

Washington, (UPI, Reuter) — Robert C. MacNamara amerikai hadügyminiszter tegnap sajtófogadásán beismerte, hogy a Szovjetunió bizonyos mértékben túlszárnyalta az Egyesült Államokat a világűr meghódításáért folyó küzdelemben és ezért meggyorsítják az amerikai katonai kutatási terv végrehajtását. Ez lehetővé fogja tenni, hogy Amerika már a jövő évben behozza a szovjetek előnyét.

A kongresszusban a hadügyminisztérium ellen elhangzott kritikákra válaszul, MacNamara kijelentette, hogy a Kennedy kormány a most zárult költségvetési évben háromszor

annyit adott ki kutatásra, mint 1960-ban és a kétszeresét annak, mint amennyit 1961-ben. MacNamara „nagy vívmánynak” minősítette Nikolájev és Popovics szovjet űrrepülők teljesítményét, kihangsúlyozta azonban, hogy a Szovjetunió csak néhány téren került előnybe az Egyesült Államok felett, így többek között az űrárszrakéták kilövésében.

A késés beépítése céljából hétfőn kiadták a rendeletet a Titan-3 típusú rakéta megépítésére. Ennek a pénzügyi terhei a januárban a kongresszus elé terjesztendő katonai költségvetésben fognak jelentkezni. A Titan-3 rakéta két-

szer, vagy háromszor nagyobb erejű lesz, mint azok a szovjet rakéták, amelyekkel Nikolájev és Popovics űrhajóit kilőtték.

Az amerikai atomenergiai bizottság és az amerikai hadügyminisztérium közös jelentésében beismerte, hogy három műbolygót, amely a föld körül kering, érintette a nagy magasságban végrehajtott hidrogénbomba robbantás erős radioaktív sugárzása. A nagymagasságú atomrobbantást Amerika hajtotta végre a Johnston szigetén júniusban. Ennek következtében a Transit-1 és a Track amerikai műbolygók, valamint az első angol műhold, amelyet áprilisban Cap Canaveralban amerikai rakétával lőttek ki, elnémult.

A nagymagasságban történt robbantás új sugárzási övezetet teremtett, amely magasenergiájú elektronokból áll és ideiglenes kiszélesítést jelent a van Allan sugárzási övnek. A hivatalos jelentés közli, hogy ez az új övezet semmiféle veszélyt nem jelent a földnek vagy az atmoszférának és nem is fogja veszélyeztetni a jövőbeli űrrepüléseket.

Sir Bernard Lovel, az angol Jodral Bank csillagvizsgáló igazgatója, a következőkben reagált az amerikai atomenergiai bizottság nyilatkozatára: „Megmondtam nekik, hogy ez fog történni.” Lovel emlékeztetett arra, hogy az ő, valamint az asztronómok nemzetközi szervezetének tagokként egyáltalán nem befolyásolta az amerikai kormányt és „most ennek a következményétől szenvedünk.”

BEN GURION MEGKEZDE SKANDINÁV KÖRUTJÁT

(Folytatás az 1. oldalról) — Dávid Ben Gurion a következő rövid nyilatkozatot tett: „Vizsgálattal igazolható, hogy bármit is elérjek, hanem, hogy elhelyeztem a baráti kapcsolatot. A megváltást csak a zsidók fogják meghozni.”

Miután a zenekar eljárt a himnuszra, a miniszterelnök ellépett a pióta-kadétkból összeállított diszszázd előtt, aminek a zenekar egy skandináv dallamot játszott. A szám, amelynek „Koppenhagen-polka” a neve. Jozsef Tobreiter, dalmiai zsidó szerzeménye, aki az országban él. A szerzőnek kotta-kiadó vállalat volt Dániában és most Izraelben szerkeszt egy Dániában megjelent zsidó folyóiratot.

Dávid Ben Gurion utólagára szállt fel a repülőgéplépcsőjére és intgetett az ott lelkes tapsokkal köszöntő közönségnek, amely a hivatalos búcsúzókon kívül a repülőterén várakozókból és az odaérkezőkből állott. A repülőgépet Cvi Tohar, az El Al pilótája vezette.

Berlin

(Folytatás az 1. oldalról) — A fiatal ember tüntetett a Friedrich-Strasse közelében levő határponton. Egy óra múltán, a nyugatnémet rendőrség három tüzoltó-kocsival megpróbálta a tüntetést. Ismeretlenek a nap folyamán kövekkel dobáltak meg három vonatot a Schützendorfer állomás közelében. Néhány vagon ablakát bevették. A vonatot a keletnémet hatóságok ellenőrzik Berlinben. A tüntetés során legalább 12 rendőr és 15 polgári személy megsebesült. Ezt meg előzőleg ismét megdöbölték a tüntetők az autóbusszal, amely a szovjet emlékműhöz hozta a váltó őrséget Berlin angol övezetében. Az autóbussz néhány ablaka be volt törve és állítólag két orosz megsebesült. A rendőrség néhány embert letartóztatott a tüntetők közül.

EMELKEDTEK AZ ARAK A MOSODÁKBAN ÉS A FODRASZOKNÁL

A gőzmosodák, valamint az automata mosodák 7,5-10 százalékkal emelték fel áraikat. Gőzmosodákban egy kiló ruha mosása 75 agoráról 80 agorára emelkedett. Az automata mosodák, amelyek eddig 2,05 fontot kértek 4 kiló ruha mosásáért és mángorlásáért, 2,10-2,20-ra emelték áraikat. Azok a mosodák, amelyek eddig 2,20-át kértek a négy kiló ruha mosásáért és mángorlásáért 2,50-re emelték áraikat. Ugyancsak felemelték a mosással kapcsolatos szállítási költségeket is.

A mosodatulajdonosok szóvivője közölte a sajtó munkatársaival, hogy a drágulást a különböző nyersanyagok árának emelkedése idézte elő. Egyébként, — mint kifejtette, — nem szervezett áremelésről van szó, hanem a mosoda-

tulajdonosok személyes határozata alapján történtek az áremelések.

Ugyanakkor nem tagadták, hogy a múlt héti csütörtökön szakmai értekezést tartottak, amelyen az áremelések szükségességéről beszéltek „és általában irányelveket adtak a tagoknak erre vonatkozóan”.

Ugyancsak áremelésről beszéltek az utóbbi időben a férfi és női fodraszatokban. Az áremelések 10-20 százalékos emelkedést hoztak. Ezáltal is arra hívatkoztak a szakmai szervezet szóvivője, hogy nem szervezett áremelésről van szó, hanem árnivellálásról különböző fodrászatok között. Mint ismeretes, a szervezett áremeléshez a kartellek tanácsának kell hozzájárulnia.

147
P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147
8 Új Kelet 1962 VIII 22